

GRADBINCIOV VESTNIK

GLASILO KOLEKTIVA PODIETIA »GRADIS«

Gradbinci nismo za pretiravanja

Razgovor s pomočnikom glavnega direktorja dipl. ing. Jožetom Uršičem

V zvezi s sedanjim precej težavnim položajem v gospodarstvu in tudi v gradbeništvu smo zaprosili pomočnika glavnega direktorja ing. Jožeta Uršiča za kratek razgovor in mu zastavili dvoje vprašanj. Najprej smo ga vprašali, kako gleda na sedanje restrikcije, na omejevanje investicijske potrošnje oziroma na prekinitve gradenj.

»Mnenja sem, da gradbinci — mislim seveda na večji del resnih gradbenih strokovnjakov — nismo nikoli odobraval pretiravanja in sploh vedno večje ekspanzije v gradbeništvu. Vedno večje naloge, vedno večja ekspanzija je tudi v našem podjetju, kot drugje, marsikdaj vse plane postavila na glavo, tako da sploh nismo imeli niti časa in skoraj niti več možnosti za solidno, resno delo. V vedno večji gonji

za povečanjem obsega gradenj, v veliki konjunkturi, postanejo ljudje spriči obilice nalog in naglice ne samo površni, ne morejo se več poglabljati v tehtne naloge in probleme, marveč se tudi uspravajo nad doseženimi uspehi. Konjunktura vedno rodi samozadovoljstvo. Ta pa je sovražnik napredka. Ljudje si mislijo: »Saj je dela več kot dovolj,« in se ne zavzamejo za nove, boljše rešitve, skratka — za napredek.

Zato menim, da je treba pretirano naraščanje obsega gradenj obsoditi kot ekstrem, kot nezaželen pojav. Seveda pa je pri nas že kar navada, da gremo iz ene skrajnosti v drugo, tudi tokrat iz pretirane ekspanzije v drug ekstrem, v močno zožitev obsega gradenj. Tako kot Nadaljevanje na 2. strani

DESET LET PROJEKTIVNEGA BIROJA — Predsednik UO Mitja Smole na kratkem posvetu pred zasедanjem UO. (Glej reportažo na 7. strani)

Osnova tudi po prizadevnosti

Sistem notranje delitve sklada osebnih dohodkov se nenehno izpopolnjuje

Komisija za notranjo delitev, ki ji je delavski svet naložil nalogo, naj oblikuje takšen sistem notranje delitve, ki bo najbolj stimulativen, je sestavila svoj predlog tez. Te so prejele vse sindikalne podružnice in enote v razpravo, komisija pa je dobila že številne pripombe in predloge. O tem je razpravljala tudi sindikalni odbor podjetja. Zaradi obsebnosti je bilo potrebno najprej zbrati podatke po vrstah pripomb ali predlogov, da se je bilo mogoče smotno lotiti dela.

Ali naj ostane v principu predlagani sistem ali ne, o tem ni bilo različnih predlogov, zaradi česar je smatrala komisija, da je sistem sprejemljiv in da ga je treba le izpopolnjevati.

Prav je, da razpletemo nekaj misli, ki jih je mogoče pozitivno oceniti iz razprav v kolektivu. Osnovno vprašanje, ki se povsod prepleta,

je odločanje startnih osnov za ista delovna mesta v razponu. Prav tako kot je bilo predlogov za določitev startne osnove za posamezna delovna mesta v razponu, so tudi utemeljeni razlogi, da se za tak način ne bi odločili. Iz sedanjih izkušenj, ko so osnove nekako določene v razponu, lahko zaključimo samo eno: pri določanju startne osnove za delitev osebnih dohodkov posameznikom se je vedno bolj približevalo gornji meji in ponekod so celo že to mejo dosegli. Zakaj potem določati osnove v razponu, če je upoštevana samo zgornja številka »do«?

Takšnega mnenja je tudi komisija, pri čemer upošteva, da vsi delavci na enem delovnem mestu niso Nadaljevanje na 2. strani

Še enkrat: obtoženi PBM

V reviji »Tovariši« z dne 30. oktobra (štev. 43) je bil objavljen članek »Obtoženi PBM«, v katerem pisec Jože Belin opisuje nekatere pomanjkljivosti v omenjenih blokih (v številki 13 in 17), predvsem zamakanje, ki nastane ob stikih stenskih plošč. Takoj uvodoma naj poudarimo, da ni namen tega sestavka niti polemizirati z avtorjem omenjenega članka, niti zanikati dejstev, namreč tega, da v nekaterih blokih zamaka. Želimo v »Tovariši« objavljene članke le osvetliti nekoliko širše, pokazati ne samo eno, marveč tudi drugo stran medalje, pokazati ne samo POSLEDICE, ki jih opisuje avtor članka v »Tovariši«, marveč predvsem VZROKE, zakaj danes vse nevednosti v Siški.

Najprej za uvod zamo tole (pa naj tega nihče ne vzame za opravičevanje ali zagovarjanje »Gradi-sovih« pomanjkljivosti): takšne slabosti in napake, kakršne je opaziti na blokih PBM v Siški, se ne pripetijo samo pri nas, marveč celo strokovnjakom, ki so nekoliko večji mojstri od nas. Zadnji tak primer se je pripetil v velikem montažnem naselju v Pragi, kjer bo treba dolgo vrsto stanovanjskih blokov z nekaj sto stanovanji ne samo »premazati«, marveč kar lepo obzidati z opekami. In končno bi lahko naštel tudi marsikatero stanovanje, zgrajeno v klasičnem sistemu, s klasičnimi zidakami in podobno, kjer prav tako zamaka kot v šišenskih blokih. Skratka, vsak začetek je težak, tudi naši prvi polmontažni bloki v Siški nosijo pečat začetnega dela, premajhnih izkušenj.

Dejstvo je, da pri prvih blokih v Siški »Gradi« ni imel potrebnih izkušenj, tako glede projektiranja kot izvedbe. Res je sicer, da je naš inženir v tujini proučeval razne sisteme montažne gradnje, toda eno je teoretični študij, drugo pa je praksa in izkušnje, ki si jih pridobi človek z delom. Tako je bilo tudi pri montažnih blokih, konkretno pri neke vrste »zobu«, s katerim se stikata obe stranski stenski plošči. Ta zob smo na prvih stavbah nekoliko modificirali v bojazni, da se ne bi pri prevozu polomil. Pokazalo pa se je, da je ravno ta sprememba povzročila zamakanje. Zato smo to pomanjkljivost popravili in v tako modificiranih montažnih blokih (na primer v Vodmatu) ni znano, da bi dež zamakal. Seveda so bile ob prvih izdelkih težave tudi v proizvodnji, saj na primer tudi tesarji in betonarji, ki so izdelovali opaže, niso imeli nikakršnih delovnih izkušenj.

Zdaj pa drugo vprašanje. V mnogih naprednih deželah (npr. v Švedski, Danski, Franciji, Italiji, Nizozemski itd.) imajo številne znanstvene inštitute, subvencionirane od države, kjer vse novosti skrbno proučujejo in študirajo na praktičnih konstrukcijah. Kaj pa pri nas? Lahko trdimo, da 20 let po osvoboditvi v naši republikli še danes nimamo take institucije, ki bi poskrbela za proučevanje raznih novosti, kakršna je bila prav gotovo montažna stavba. Če bi imeli pri nas takšno institucijo, bi se nedvomno vse pomanjkljivosti opazile na prototipu, na preizkusnem objektu, ne pa že v množični proizvodnji. Toda, kot rečeno, takšnih razvojnih inštitutov, kjer bi nekaj let opazovali vsako novost, nimamo. Vsi činitelji so od našega podjetja terjali samo čim več stanovanj, in to v najkrajši možni dobi. Nadaljevanje na 2. strani

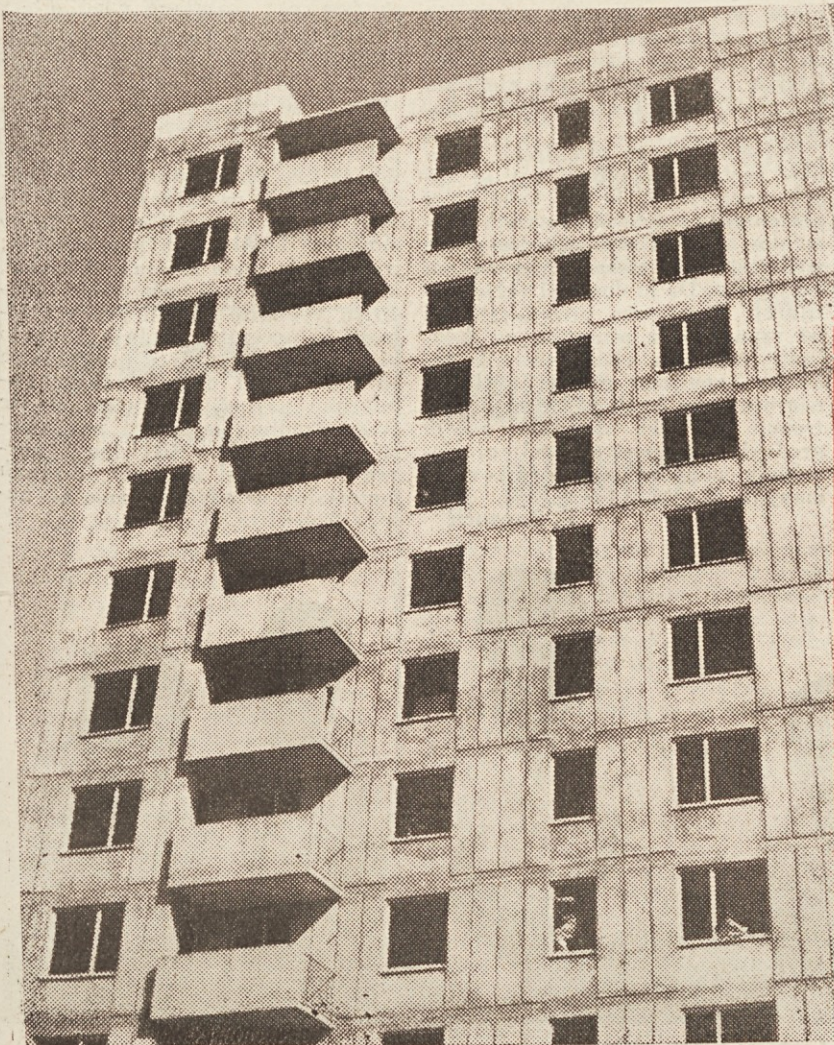
»Meni tudi nalivno pero, saj sem tudi jaz že deset let pri podjetju!«

Varčujmo na pravem mestu

Pri pregledu poročil o preiskavah betona ugotovimo, seveda poleg ostalih rezultatov, tudi to, da nekatera gradbišča pošiljajo v preiskavo v laboratorij podjetja le po eno kocko. Težko je vedeti kakšen je razlog, da je treba preiskati samo eno kocko. Če je to zaradi varčevanja, potem gotovo tako varčevanje ni na pravem mestu. Ne glede na tehnične predpise, ki zahtevajo preiskavo vsaj treh kock, moramo vedeti, da rezultat ene same kocke ne more biti merodajen za presojo kvalitete betona, ker nam da ta edina kocka lahko previsoke ali pa prenizke rezultate. Pri preiskavi serije treh kock se pa taka odstopanja lahko ugotovijo in se iz preiskave serije kock lahko dobi verjetne poprečne rezultate.

Ko je že pogovor o preiskavah, naj omenimo še preiskavo raznih vrst malte. Preiskave malte so pri nas zelo redke, niso pa nič manj važne kot preiskave betona za vse zahtevnejše zidovje. Malto je treba še pred začetkom del preiskati in ugotoviti njeno trdnost in vrsto mešanice za vse stolpnice in tovarniške dimnike ter podobne objekte. Nadaljevanje na 2. strani

Stolpnica v Celju tik pred dovršitvijo

Martin Prajca l.r.

»MARTIN, PRAVIK O NAGRAJEVANJU ORGANIZATORJEV PROIZVODNJE JE ODLIČNA SVAR: TREBA GA BO OBRZATI!«

»MARTIN, PRAVIK O NAGRAJEVANJU ORGANIZATORJEV PROIZVODNJE JE ŽE ZANIL. NUJNO GA JE ZAMENJATI!«

Na osnovi lastnih spoznanj

»Izhajajoč iz današnjih konkretnih družbenih odnosov, upoštevajoč sedanje konkretne materialne možnosti in sposobnosti, so sindikati organizirani kot eden družbenih faktorjev, ki na osnovi lastnih spoznanj, lastnega samostojnega presojanja, na osnovi svoje lastne zrelosti, v skladu s splošno smerjo graditve socializma in na osnovi povezanosti z vsakodnevnim praktičnim delovanjem delovnih kolektivov in proizvajalcev sodelujejo v vsakodnevnem dogajanju z zavestjo popolne odgovornosti za vse dobre in slabe strani našega socializma — pomaga vplivati in naprej usmerjati tokove vsakodnevnega družbenega dogajanja...«

Tako je zapisal tovariš Stane Kavčič, nekdanji predsednik slovenskih sindikatov. Na te njegove besede pomislimo, ko bomo pripravljali redne letne občne zbornice sindikalnih podružnic v naših poslovnih enotah. Sekretariata sindikalnega odbora podjetja je namreč sklenil, naj bi bili občni zbori podružnic čimprej.

In priporočajo, naj bi politične priprave obsegale notranjo delitev dohodka, samoupravljanje in izobraževanje, nove izvršne odbore podružnic pa naj bi izbrali v duhu smernic Socialistične zveze delovnega ljudstva, ki so sicer namenjene za bližnje volitve, načela pa veljajo tudi za izbiro sindikalnih odborov...

Naj zdaj prištevamo še tisto, kar je v uvodu napisanega, pa se bo marsikateri sindikalni predstavnik, ki mora pripraviti občni zbor, prijel za glavo ter dejal: »Lahko je govoriti, toda jaz moram pripraviti referat in sploh občni zbor.« Pri tem pa razume predvsem to, kje bo dobil dovoljenje, kako jo bodo okrasili, koga bodo povabili na občni zbor, pa da bodo ja vse obvestili. In seveda, da bo sestavljena lista novega izvršnega odbora. To je pa v glavnem tudi vse, kar običajno storimo za občni zbor. Če pristavi delavski svet še kaj za dobro malico, je uspeh občnega zbora že vnaprej zagotovljen.

Sklenimo, da bo letos malo drugače. Kadar namreč »z višjih forumov« priporočajo, naj bi občni zbor politično pripravili, mislijo seveda na čisto določene stvari. Tokrat na primer priporočajo razpravo o notranji delitvi dohodka, o delavskem samoupravljanju in o izobraževanju. To ne pomeni samo, da bi morali o teh zadevah govoriti na občnem zboru, se pravi, da bi bilo dobro, če bi že v referatu o tem kaj napisali, ampak, da bi o vsem tem govorili že prej, na sestankih in sejah.

Kajpak, ne gre takih priporočil vselej in povsod jemati dobesedno. Če npr. republiški odbor sodi, naj bi bila ta vprašanja v ospredju razprav na občnih zborih sindikalnih podružnic, polje pač sodi, da so to splošni problemi našega sindikata. Toda to pomeni, da so v nekaterih delovnih kolektivih ti problemi pereči, drugod niso, v enem šepa samoupravljanje, pa zato glede izobraževanja močno napredujejo, drugod je obratno in tako naprej. Občni zbor politično pripraviti pomeni torej vzbuditi široko razpravo o tistem vprašanju, ki je v tem kolektivu najbolj pereče. Se pravi, naj bi sindikalni odbor to vprašanje vsestransko proučil, morda bi mu pri tem pomagala še kakšna komisija, in polje bi na široko, se pravi po sindikalnih skupinah, razpravljali o njem. Na samem občnem zboru in v njegovem referatu bi polje povzeli poglobljene misli iz razprave ter že prejšnje ugotovitve sindikalnega izvršnega odbora. Tako bi se malce približali temu, čemur pravimo »občni zbor politično pripraviti«.

Razumljivo je polje tudi, da referat na občnem zboru ne bi bil zbirka problemov, temveč bi se osredotočil na enega, druge bi le omenil. Tako je napovedano tudi laže razpravljati na občnem zboru, kot pa takrat, kadar je v referatu cela vrsta vprašanj in predsedujoči lahko vzklikne: Tovariši, referat je nazival toliko vprašanj, da zdaj res ne bo za zredne za diskusijo. Pa je! Prav zato je, ker je drobitnic preveč.

Poskusimo, morda nam bo uspelo samostojno določiti bistvene naloge kolektiva na osnovi lastnih spoznanj, kot je zapisal tovariš Kavčič.

● **PIONIRJI** — Tudi naši mladi pionirji iz Prekmurja so se oglasili. Začeli so z resnim učnim delom pa tudi delo krožkov prav lepo napreduje. Posebno krožek za namizni tenis, v katerem so se najboljši tekmovalci »pomerili« na tekmovanju v Lendavi. Deklice so zasedle I. mesto, dečki pa II. mesto, kar je vredno vse pohvale. Tudi letos so se vključili v Jugoslovanske pionirske igre ter bodo v okviru teh šli po partizanskih poteh ustanovitelja Ferda Godine.

● **GRADIS** — Za obletnico ustanovitve podjetja (4. oktobra) je bilo razdeljenih spominskih daril: 88 ur za 15-letnike in 150 nalivnih peres v etuiju za 10-letnike. Treba bo premisliti, kaj bo za spominsko darilo v prihodnjem letu, ko bo 20-letnica podjetja?

● **JESENICE** — Upravni odbor gradbenega vodstva Jesenice bo predlagal komisiji DS podjetja za racionalizacijo, naj da premije delavcem za predčasno izvršena dela na sektorju HE Moste v znesku 2.170.000 din.

● **CELJE** — Glede na rezultate v tričetrtletju bo gradbeno vodstvo Celje zelo previdno pri razdeljevanju ostanke za osebne dohodke, ker so pred nami zimski meseci, predvidena gradnja samskega doma in nabava strojev.

● **KOVINSKI OBRATI MARIBOR** — Upravni odbor KO v Mariboru je ugotovil, da se je realizacija v letošnjem letu dvignila, nasprotno pa je finančni uspeh padel. Imenovali so komisijo, ki bo točno pregledala in analizirala vse delovne naloge ter ugotovila vzroke za uspeh oz. neuspeh izvršenega dela. Ugotovili so tudi, da nadure občutno prehitro rastejo ter je upravni odbor v zvezi s tem sprejel določene ukrepe.

● **CENTRALA** — Na centrali podjetja so uvedli kontrolo nadur. »Dežurni« vpiše prihod in odhod uslužbencev centrale in biroja za študij in razvoj. Zanimivo bo ob koncu meseca, ko bodo ugotovili, za koliko je število nadur padlo.

● **CENTRALA** — Tov. Peter Slabe, šofer osebnega avtomobila »Mercedes« na centrali podjetja, je s tem avtomobilom prevozil brez popravila 100.000 km. Podjetje je napravilo vlogo na zastopstvo te firme, da mu za prizadevnost in vestnost izreče pohvalo v obliki »zlate značke«.

● **JESENICE** — Ob uspešnem dokončanju objekta »Bloming« na sektorju Belško polje je gradbeno vodstvo Jesenice izplačalo najbolj prizadevnemu delavcu na tem sektorju enkratno nagrado v znesku 30.000 din.

● **KOVINSKI OBRATI MARIBOR** — Glede na kakovost in ceno toplega obroka je sklenil upravni odbor Kovinskih obratov v Mariboru predlagati delavskemu svetu enote, naj regres na topli obrok ukine z 10. novembrom t. l. Kolektiv pa se obvesti o tem. Upravni odbor je tudi sklenil, da se odobri izreden dopust, in sicer: za pleskarje 4 dni, avtoogeno-varilce 2 dni, elektrovarilce 2 dni in kovače 3 dni, ker delajo na zdravju nevarnih delovnih mestih.

● **KOPER** — Komisija za delovna razmerja je predlagala upravnemu odboru navedene enote, da bi se spregledalo plačilo hrane vnaprej: — delavcem, ki se vračajo iz JLA, — zelo dobrim delavcem enote, katerim se od primera do primera odobri olajšava plačila hrane z obveznostjo, da le-to poravnajo najkasneje v treh mesecih po prihodu.

● **KOVINSKI OBRATI V MARIBORU** imajo namen odkupiti od občine Maribor-Tabor šest dvosobnih stanovanj. Predvidena cena bi znašala ca. 7 milijonov dinarjev. Po sklenjeni pogodbi je podjetje dolžno izplačati stanovanjskemu skladu 50% vrednost deleža (24.500.000 din). Če se podjetje ne odloči sodelovati na natečaju, se vplačan znesek vrne. Tako bi zopet nekaj delavcev in uslužbencev podjetja prišlo do potrebnih stanovanj.

»Ima kdo še kakšno načelno vprašanje k novemu pravilniku?«
»Načelno smatram, da bom po tem pravilniku dobil premajhno plačo.«

Osnova tudi po prizadevnosti

Nadaljevanje s 1. strani
popolnoma enaki in da v skupini, ki dela v akordu oziroma po normi, niso vsi enako prispevali za izvršitev naloge. Zato je nujno, da so različne tudi osnove, s katerimi so posamezniki udeleženi v skupni masi osebnih dohodkov, določeni za izvršitev naloge.

dodatek uveden. Izplačilo tega dodatka ni vezano na delovno mesto in učinek dela, ki ga posameznik doseže.

Važna tudi izobrazba

Po oceni in specifičnosti dela na posameznem delovnem mestu je predpisana v shemi delovnih mest zahteva po strokovni izobrazbi. Absolutno merilo za doseganje polne osnove, določene za delovno mesto, ne bi smela biti samo šolska strokovna izobrazba, temveč tudi praksa, ki lahko v določeni meri nadomešča šolsko izobrazbo. S tem bo mogoče, kljub uvedbi predvidenega sistema za določanje startnih osnov, uveljavljati načelo, da bo vrednost delovnega mesta odvisna od težavnosti, odgovornosti in pogojev dela.

Specifični poklici

Na predlog enot, ki so ga sprožile ob razpravi tez pravilnika za delitev osebnih dohodkov, bo razširjena tabela za določanje startnih osnov še na specifične poklice, ki nastopajo v podjetju. Ne kaže namreč, da bi bilo mogoče formirati pravilne osnove le iz nekaj skupin, ker je značaj dela na posameznih delovnih mestih različen.

V prečiščeni obliki bo predloženo osnutek pravilnika ponovno v obravnavo. Zagotovitev pravih odnosov v višini startnih osnov je glavna naloga pravilnika, regulirati pa bo potrebno višino osebnih dohodkov z vrednostjo točke glede na razpoložljiva sredstva za osebne dohodke.

Določila novega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov naj bi začeli uveljavljati le po temeljitem pretehtanju vseh ekonomskih elementov, ki vplivajo na doseganje sredstev, ki bi zadostila postavitkam pravilnika. Da bi dosegali večjo storilnost, si moramo prizadevati, da bo vzporedno z osnovami za določanje starta za višino osebnih dohodkov vpeljano povečanje dosledno nagrajevanje po delu. Nujno je potrebno na vseh delovnih mestih predvideti možnost ugotavljanja doseženih učinkov posameznikov ali manjših skupin.

R. Zupančič

Samo dodatek za stalnost

Osnovno, kar je treba precizirati v pravilniku o delitvi osebnih dohodkov, je fiksiranje skupnega števila točk kot startne osnove za določeno delovno mesto. Nevzdržno je uveljavljati kakršnekoli dodatke, ki niso odvisni od vrednosti delovnega mesta, temveč so odvisni od osebe, ki tako mesto zaseda. Možno bo uveljavljati le dodatek za stalnost pri podjetju kot stimulativni dodatek za zmanjšanje nepopolne fluktuacije in s tem priznavanje višjih osebnih dohodkov tistim delavcem, ki pri podjetju že dalj časa vlagajo svoje sile za večjo produktivnost. Sedanje višine omenjenega dodatka pa bo potrebno popraviti, da bo dosežen tudi smoter, za katerega je

Nismo za pretiravanja

ne odobravam pretiranih nalog, se ne strinjam tudi z drugim ekstremom, s pretiranim zoževanjem gradenj. Menim nasplo, da je treba res čimprej doseči umiritev gradbenega tržišča in sploh celotnega gospodarstva, tako da ne bo tolikšnih skokov in oscilacij niti navzgor niti navzdol. Samo pri umirjenem trgu bodo naši plani nekaj veljali in lahko se bomo v miru, resno in poglobljeno lotevali najrazličnejših nalog, predvsem bolj poglobljenega, studioznega proučevanja našega dela.

Ali nam lahko poveste, kakšne so spričo sedanjega ne preveč roznatega položaja perspektive za prihodnje leto?

»Trenutno še nimam povsem točnega pregleda nad položajem v posameznih enotah, ki jih bom te dni obiskal. Menim pa, da še ni razlogov za paniko, čeprav je tudi jasno, da položaj ni roznat. Vsekakor bo treba tudi prihodnje leto graditi, čeprav vemo, da obseg gradenj ne bo tolikšen, kot je bil letos. Ni dvoma, da bomo tudi v letu 1965 nadaljevali z gradnjo nekaterih velikih ključnih in energetskih objektov kot so hidroelektrarna Srednja Drava, Železarna Jesenice in Ravne, toplarna v Ljubljani in še kateri. Priprčan sem tudi, da v letu 1965 ne bo nič okrnjen obseg stanovanjske graditve. In končno, morda se bodo spet odprle naloge na cestah, da ne govorimo o naši večji angažiranosti v inozemstvu. Seveda pa lahko že zdaj povem, da bo treba nedvomno ustrezno skčiti delovno silo, zlasti najmanj produktivno, to je nekvalificirano. O tem, kolikšen obseg bo zavzelo zmanjšanje delovne sile, pa je trenutno še težko govoriti, zlasti še, ker je to odvisno od zelo konkretnih nalog vseh naših poslovnih enot v letu 1965.«

Varčujemo

Zanemarjanje preiskav te vrste lahko pripelje do prav neljubih posledic. Naj povem, kaj se je zgodilo z gradnjo visokega tovarniškega dimnika, ki ga gradi za nas neko specializirano podjetje. V tem podjetju dosedaj niso nikdar posvetili potrebno pažnjo malti, zato tudi trdnost malte ni ustrezala pogojem iz statičnega računa. Rezultat je bil ta, da je bilo treba že nekaj metrov sezidanega dimnika porušiti razen tega pa je nastal še nekajtedenski zastoj pri gradnji dimnika.

Obtoženi PBM

šem času, in tudi čim ceneje. »Gradis« je z lastnimi silami in z lastnimi stroški napravil ta korak, šel je v polmontažno gradnjo, ki je nedvomno pomenila korak naprej glede hitrosti in pocenitve gradnje, žal pa je ob teh prvih korakih, ki so posledica premaljš delovnih izkušenj in ne-do kraja preizkušenih projektov, materialov in metod, prišlo tudi do raznih pomanjkljivosti.

Ne bi še pisali o tem, da je bil projekt naših montažnih blokov popolnejši (npr. s centralno kurjavo itd.) in smo morali marsikaj naprednega opustiti na zahtevo drugih čimteljev. Ne bi pisali o tem, da so montažni bloki kljub pomanjkanju izkušenj in vsem začetnim težavam, ki spremljajo tudi našo mlado industrijo, vendarle dosegli uspeh v hitrosti in pocenitvi gradnje, kajti to bi naš sestavek preveč razvleklo in to tudi ni bil njegov namen. Poučimo naj ob zaključku, da se resno trudimo odpraviti nevedečnosti, ki so nastale v Šiški (ne 5. marveč 3 leta), žal pa uvoz tesnilnih materialov ni odvisen samo od našega kolektiva.

Sekretar osnovne organizacije ZK Ljubljana tov. Mlakar v krogu sodelavcev

»Gradisov vestnik« izdaja delavski svet podjetja Gradis. Ureja ga uredniški odbor. Odgovorni urednik Lojze Cepuš. — Tiska tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani. — Izhaja mesečno

Kadrovsko politiko vodi DSP

Ob prvem sestanku kadrovske komisije podjetja

Tako se glasi 71. člen našega statuta. V skladu z izvajanjem statuta se je nedavno prvič sestala komisija za kadre ter skupno s kadrovsko službo podjetja obravnavala nekatere konkretne probleme s področja vodenja kadrovske politike.

Predsednik komisije dipl. gr. ing. Štefan Mesarič je v uvodnih besedah nakazal smer bodočega dela. Predvsem je nujno, da je kadrovska politika enotna za celotno podjetje; tako bo tudi delo komisije lažje in uspešnejše.

Že v vodni razpravi se je pokazala potreba po poslovniki komisije, v kateri naj bodo točno opisane vse naloge. Prav tako je nujno sestaviti plan kadrov in ga uskladiti s politiko štipendiranja. Tudi celotna kadrovska služba bo morala imeti svoj poslovnik, v katerem bodo točno določene naloge centralne kadrovske službe in kadrovske službe poslovnih enot.

Ko je komisija analizirala stanje strokovnih kadrov, je med drugim ugotovila, da je pravilno kadrovanje neposredno povezano s politiko nagrajevanja. Zato predlaga, da bi se sestali kadrovska komisija in komisija za delitev dohodka ter skupaj predelali osnutke novih pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov. Ker temelji novi pravilnik na sistemu šolske izobrazbe in strokovnosti, je komisija naročila kadrovske službi podjetja, naj pripravijo celoten pregled strokovnosti vseh zaposlenih. Prav tako je treba uvesti kartotečni sistem za vse strokovne delavce podjetja.

Kadrovska služba podjetja je dolžna zbrati in voditi evidenco vseh strokovnjakov, ki so bili na strokovnem izpopolnjevanju v tujini. Komisija je obravnavala tudi odpoved šefa poslovne enote Zalag ter je mnenja, da se ga na vsak način zadrži v podjetju, ker bo s svojimi dolgoletnimi izkušnjami in strokovnostjo še lahko mnogo koristil pri delu in organizaciji podjetja.

Na sestanku so razpravljali tudi o sprejemu mladih strokovnjakov na delovnem mestu. Analize so pokazale, da strokovnjaki, ki prihajajo iz šol ali se na novo vključijo v podjetje, dostikrat niso dovolj strokovno sposobni, da bi se takoj vključili v proizvodni proces ter da bi se kot upravljalci vključili v sistem delavskega samoupravljanja. Zato je komisija mnenja, da je potrebno z mladimi strokovnjaki več osebnega in konkretnega dela; ne pa, da jih prepustimo lastni iniciativi, ali, kot pravimo, saj se bo že znašel. Sprejem in vključevanje novih ljudi v kolektiv mora biti organizirano, ker le tako se bodo mlajši kadri lahko hitreje znašli v kolektivu.

Komisija je razpravljala tudi o ostalih nalogah komisije, kot so fluktuacija delavcev, osnutek novega pravilnika o delovnih razmerjih, zimsko delo itd.

Naloge kadrovske komisije so obširne ter odgovorne in tega se člani komisije v celoti zavedajo.

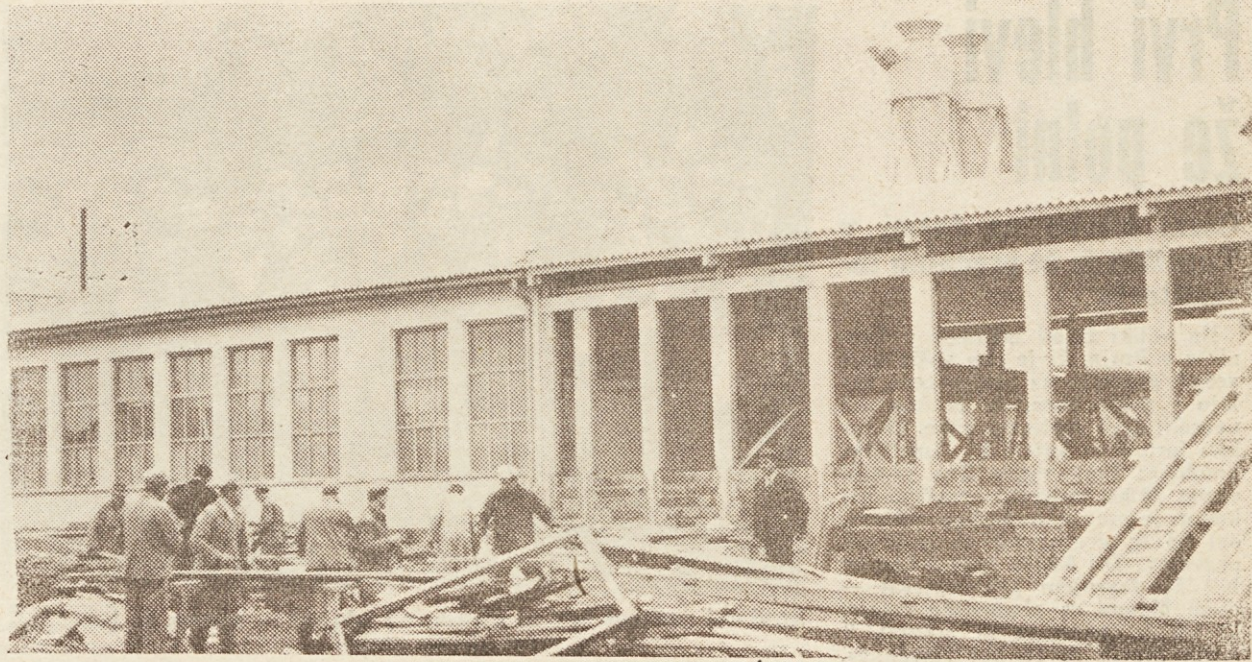
L. Cepuš

Seminar za mladince

Mladinski komite Ljubljana-center je organiziral tridnevni seminar za mladinske aktiviste. Tega seminarja se je udeležilo tudi pet mladincev z gradbenega vodstva Ljubljana in centrale podjetja.

Na tem seminarju so mladinci obravnavali probleme, ki se pojavljajo v različnih podjetjih in v gradbeništvu, o njihovih življenjskih pogojih in problemih in njihovi nezainteresiranost.

Podoben seminar bodo organizirali v okviru našega Centra za izobraževanje v začetku prihodnjega leta. Mladinske organizacije naših poslovnih enot naj pričnejo razmišljati, koga bodo poslale na ta seminar. Udeležijo naj se ga najbolj delovni mladinci iz vseh naših enot, ki so se z dosedanjim delom v mladinskih organizacijah najbolj izkazali.

OBISK V ŠKOFJI LOKI

UDARNIŠTVO ŠE NEKAJ VELJA

Že letos mizarska delavnica v Škofji Loki v »novi obleki«

V nedeljo, 8. novembra, je bilo v lesnem obratu v Škofji Loki na moč živahno. Okrog 60 mizarjev in tesarjev je krepko zavihalo rokave, pljunilo v dlani in... Lotili so se gradnje nove mizarske delavnice, ali — bolje rečeno — nove hale. Saj okrog 40 m dolg in 10 m širok objekt res ne zasluži ime »delavnica«.

Kako pa so se Škofjeločani lotili svoje naloge? Staro, že res močno dotrajano delavnico — grozila je že nevarnost, da se bo stropnel strop lepega dne delavcem zrušil na glavo — so počasi podirali, hkrati pa so na zunanji strani stare delavnice začeli zidati novo steno. Tako so svoj mizarski obrat pravzaprav najprej lepo »oblekli« v »novo obleko«, potem pa so staro »obleko« uničili.

Do konca leta bo nova hala, v kateri delajo mizarji, nedvomno pod streho in urejena. Vsa sredstva za to so prispevali Škofjeločani iz lastnih virov. Letos so se tudi lotili obnavljanja tesarskega obrata, čeprav le-ta letos še ne bo popolnoma obnovljen. Ni-

mamo toliko sredstev, so povedali Škofjeločani, no zmremo kar dveh tolikšnih zalogajev v enem letu. Seveda pa bo treba čimprej poskrbeti tudi za ogrevanje novih prostorov. Imajo že odobrena sredstva za nakup enega termogena, vendar verjetno z enim samim ne bo šlo in bo treba kupiti še enega. Sicer pa bo slej ko prej postalo pereče vprašanje kotlovnice. Ampak, zanjo pa bo treba najmanj kakih 30 milijonov, ki jih pa kolektiv, 160 ljudi po številu, vsekakor sam ne bo mogel zbrati.

Najbolj žuli škofjeloški kolektiv pomanjkanje lesne surovine. Letošnje potrebe — približno 6000 kubikov hlodovine za žagan les in še 2000 kubikov za konstrukcijski les — so od tu in tam nekako zveleli na kup. Kako bo prihodnje leto, tega ne vedo. Jasno je le to, da je za les vsako leto večja zagata.

Težava pa je tudi v tem, da so vsi obrati preobremenjeni, saj Škofja Loka že davno ni več lesni »servis« (za kar je bil po vojni ustanovljen), marveč je že kar prava tovarna. Letošnji plan — 680 milijonov — bo ne samo izpolnjen, marveč tudi nekoliko presežen. Izdelki škofjeloškega obrata gredo na vse konce in kraje, v Koper, Ravne, Maribor, Celje, v Begunje, Velenje, na Jesenice in še marsikam. Največ je dela v mizarskem obratu, ki bo sam ustvaril okrog 300 milijonov, precej dela pa je tudi v tesarskem obratu, vrh tega pa sta tu še žaga in steklarski obrat. Razen vsakovrstnih opažev gredo vsak dan na razna gradbišča okna, vrata, kuhinjska oprema, vzdane omare in podobno pohištvo.

Zelo se ljudje v tem kolektivu pritožujejo tudi nad slabo kakovostjo mizarskega okovja. Najbolj kritično je z nekaterimi litimi izdelki za okna, neredko je treba do 30 odstotkov takih izdelkov zamenjati, še preden je stavba dograjena. Zadnje čase pa razen lesa in hlodovine začena primanjkovati tudi nekaterih drugih izdelkov, med drugim vezanih plošč, okovja, aluminijastih profilov in še nekaterih proizvodov. Tako imajo tudi v Škofji Loki skrb in težav več kot dovolj. Tolaži jih vsaj to, da bo delo v novih prostorih prijetnejše, lahko pa bodo tudi izboljšali celoten delovni proces in s tem dosegli večjo produktivnost.

Pravkar so »porinili« iz sušilnice vagonček lesa

Ko bi le imeli vsaj dobro motorko

Kaj bi bilo, če bi v našem lesnem obratu v Škofji Loki nepreviden delavec odvrigel cigareto ali tlečo vžgalico? Prav gotovo bi lahko nastal hud požar in ogromna škoda. Sicer pa bi lahko bila kriva tudi pokvarjena električna napeljava ali karkoli drugega. Vsekakor je v tem obratu, polnem lesa, več kot dovolj priložnosti za požar. Nič čudnega, da je tu prostovoljna gasilska četa potrebna.

»Približno vsak mesec enkrat imamo vaje«, je pripovedoval predsednik te čete, ki šteje okrog 28 članov, tovariš Slavko Stanovnik. »Poleti se zberemo večkrat, pozimi nekoliko redkeje.«

Potem je pojasnjeval, da se na teh vajah seznanjajo z različnimi novostmi, s tehničnimi napravami, seveda pa izpopolnjujejo v različnih improviziranih »požarih« tudi svoje znanje. Vsako leto trikrat ali štirikrat pa imajo vaje v nekoliko večjem obsegu. Takrat se zberejo gasilci še iz sosednjih tovarn — iz »Jelovice« in drugih podjetij v bližini. Pridejo tudi poklicni gasilci, ki sicer redno sodelujejo na vseh vajah kot inštruktorji.

»Ali delujejo vsi ročni gasilni aparati?« sem vprašal.

»Prepričan sem, da delajo,« je dejal. »Saj še ni tri mesece, odkar smo jih ponovno napolnili.«

»In kaj si najbolj želite?«

»Dobro motorko,« — je takoj odvrnil. »Stara je že nekoliko »nadušljiva«. Res je, da so jo dali poleti popraviti, ampak nova bi bila nedvomno boljša. In zanesljivejša. Razen tega si želim, da bi imel vedno skupaj vsaj po eno dobro desetino,« je dejal. »Žal pa to ne gre, ker so mnogi delavci-gasilci razkropljeni na različnih gradbiščih.«

»No, kaj bi naredili, če bi se zdaj nenadoma pokazal na strehi rdeči petelin?« sem vprašal.

»Saj veste, kaj,« se je pošalil. »V prvi minuti pogasiš ogenj z litrom vode, v drugi z vedrom, v tretji pa je potrebna že — cisterna.«

Potem je pripovedoval še o tem in onem. O nočnih vajah, ki jih imajo včasih, o tem, koliko imajo

Gasilska ekipa v Škofji Loki je vsak trenutek pripravljena, da stopi v akcijo

v obratu cevi, o hidrantih, o tem, da ima nočni čuvaj točna navodila za primer požara in še marsikaj.

»Kako ste pa kaj pri denarju?« me je zanimalo.

»Smo pa kar — prostovoljci,« se je spet zasmejal. In je še dodal, da so letos dobili za vse izdatke — 50 tisočakov.

»To pa res ni dosti. Ampak, za kaj pa ta denar porabite?«

»Veste,« je razlagal, »po vajah je človek utrujen in tudi žejen. Če dobi kakšno skromno malico in steklenico piva, je menda res pošteno zaslužil. No, pa še kakšen izdatek za pošto, znamke, za razne prireditve in podobno.«

Ko sem nekoliko razmislil o tem, kaj pomeni 50 tisočakov letno za četo 28 gasilcev, sem hitro prišel do prepričanja, da so Škofjeločani zares prvi — amaterji.

Fakole se dežura na centrali — pridite in pogledjte — potne stroške vam povrnemo???

Dobra uvrstitev naših kegljačev v Somboru

Z rezultatom 1714 kegljev so se uvrstili na drugo mesto

Na državnem prvenstvu (ki je bilo dne 8. XI. 1964) v Somboru, so naši kegljači zopet častno zastopali barve »Gradisa«. Po prvem kolu so se uvrstili na drugo mesto z rezultatom 1714 podrtih kegljev. Če upoštevamo, da je najboljši rezultat tekmovanja 1732 podrtih kegljev, je to velik uspeh. Ob dejstvu, da so kegljišča v Srbiji slabše urejena, ter glede na utrujenost naših kegljačev zaradi dolge poti, jim ob uspehu lahko samo čestitamo.

Na državnem prvenstvu igra po šest prvoplasiranih ekip iz vsake republike.

Kegljači niso aktivni samo na državnih prvenstvih temveč tudi doma. Stalni in solidni treningi, sistematično delo, predvsem pa disciplina so jim v čast. Letos so precej pomladili svoje vrste. Mlajši so z vso resnostjo prišli za »kuglec« ter v ničemer ne zaostajajo za starejšimi kegljači. Tovariš Praprotnik, ki zaenkrat še nosi naziv najboljšega kegljača, je v resni nevarnosti, da bo izgubil ta častni naziv, saj so kegljači na zadnjih borbenih igrah v postavi 9 mož (brez tovariša Praprotnika) dosegli rezultat 473 podrtih kegljev. (Najboljši dosedanj rezultat 479).

Na zadnjem svetovnem prvenstvu v kegljanju so uvedli v kegljaškem športu novo disciplino tako imenovani sistem »dvojke«. Ta način tekmovanja bo pestrost kegljaškega športa samo še povečal.

Tako so kegljači, poleg strelcev, prvi začeli s sistematičnim tekmovanjem in treningom za prihodnji športni dan »Gradisa« in športni dan gradbenincev Slovenije, ki bo naslednje leto v Celju.

Vsem kegljačem »Gradisa«, športni zdravo!

RAZPIS

Za delo v Nemčiji razpisujemo naslednja prosta delovna mesta za:

- 70 tesarjev
- 60 zidarjev
- 24 betonarjev
- 10 železokrivcev
- 30 PK gradb. delavcev

Člani kolektiva, ki želijo prihodnje leto na delo v Nemčiji, naj vložijo pismene prošnje kadrovske službi centrale podjetja s predhodno soglasnostjo poslovne enote. Prednost pri razpisu imajo delavci, ki so zaposleni v podjetju že daljšo dobo, oz. tisti, ki so bili sprejeti na delo s posebnim dogovorom.

Pogoji za delo v Nemčiji so taki kot v letošnjem letu ter v skladu z obstoječim pravilnikom.

Kadrovska služba centrale podjetja

Prvi hlevi že polni

Osem hlevov na farmi v Turnišču je že predanih investitorju

Na veliki farmi bekonov v Turnišču v Ptuj, ki je eno naših največjih gradbišč na Štajerskem, delajo s polno paro, da bi čim več naredili pred nastopom zime. Ta velika farma, na kateri bo kmetijski kombinat Ptuj vsako leto vzredil okrog 50.000 mesnatih prašičev-bekonov, je prav zato majhno »mesto«, saj bo tu dograjenih 46 različnih objektov. Do konca septembra so bili že dograjeni prvi objekti — osem hlevov za plemenske svinje, ki jih je investitor že prevzel. V štirih hlevih je že kar »živahno«, saj so vanje že vselili prve »prebivalce«, plemenske svinje bekonске pasme. Trenutno je v teh hlevih približno 800 plemenskih svinj, ko pa bo farma popolnoma dograjena, bo v vseh hlevih okrog 3200 svinj. Ostale štiri hleve, ki so že popolnoma dograjeni, pa bodo napolnili s svinjami še v tem letu in v začetku prihodnjega leta.

Razen osmih hlevov za plemenske svinje je že dograjena tudi črpalnica vode, hlev za merjase in pripustni center za merjase. Do konca letošnjega leta pa bodo dograjeni še nekateri objekti, med njimi kotlovnica, upravno poslopje in štiri »porodnišnice« za svinje.

Trenutno je vsa pozornost graditeljev usmerjena na prekrivanje »porodnišnic«, ki jih je na farmi skupno enajst. Pet je že prekritih, ostale pa še čakajo na streho. Vsekakor je naglica na teh objektih utemeljena, kajti če bi prezgodaj zapadel sneg ali pa pritisnil hud mraz, bo pokrivanje teh objektov in tudi nadaljnje delo v njih močno oteženo.

Na gradbišču v Turnišču so povedali, da si želijo samo čim dlje lepo vreme. Oktobra jih je precej oviralo deževje in blato, včasih pa je primanjkovalo tudi nekaterih vrst materiala, zlasti cementa. Trenutno so v zagati s tanjšimi profili bo vse steklo po sreči in da bo ta veliki kmetijski objekt popolnoma betonskega železa. Vendar upajo, da dograjen do prihodnjega poletja, verjetno do občinskega praznika Ptujja v mesecu avgustu.

ZAHVALA

Podpisani Franc Ljubeč, se najlepše zahvaljujem sindikalnemu odboru podjetja »Gradis« za izkazano denarno pomoč v času, ko sem se zdravil v Centru za rehabilitacijo.

Zahvaljujem se vam tudi za pozornost, ki mi je bila v tem času izkazana. Franc Ljubeč

Strojniki enoletne šole za odrasle v Ljubljani — upamo, da bomo tudi to res postali

IZ CENTRA ZA IZOBRAŽEVANJE

Šola se je že začela

V začetku novembra so se v prostorih centrale podjetja začela redna predavanja na enoletni šoli za odrasle — za strojnike podjetja. Potrebo po organizaciji šole nam je narekovalo stalno pomanjkanje strojniškega kadra ter bodoča mehanopremlečnost podjetja. Pa tudi življenjska doba strojev je zaradi neprestanih izboljšav ter novih in modernih strojev dokaj kratka. Zato potrebuje podjetje vedno nove in nove strojnike.

V šolo za strojnike se je prijavilo 68 kandidatov; od teh je sprejemni izpit napravilo 45. Učni program šole za odrasle se deli na dva dela: splošni in strokovni del. Splošni del je v skladu z učnim načrtom GSC po minimalnem zahtevku, ki je predpisan za vse šole za odrasle. Strokovni del pa je sestavljen na osnovi potreb podjetja. Na splošne predmete odpade 33%, na strokovni del 67%. Poudarek je torej na strokovnem delu predavanj. Šola za strojnike bo trajala eno leto. Od tega je pol leta teoretičnega ter pol leta praktičnega pouka. Predmete splošnega dela poučujejo redni profesorji in predavatelji GSC, strokovne predmete pa strokovnjaki podjetja.

Z organizacijo šole je center za izobraževanje še povečal svojo dejavnost. Poleg planiranih tečajev v zimski sezoni bo v kratkem organizirana tudi enoletna šola za tesarje, del tečajnikov pa bomo poslali v zvezni center.

Za izobraževanje je bilo doslej porabljenih 52 milijonov dinarjev, kar ponovno dokazuje, da podjetje vlaga ogromna sredstva za izobraževanje lastnih kadrov.

Ko smo pred zaključkom redakcije vprašali še nekatere kandidate,

kaj mislijo o šoli in svojem bodočem poklicu, so nam odgovorili takole:

Jože Reber: Vesel sem, da sem napravil sprejemni izpit. Trudil se bom tudi v šoli in če bom uspel končati šolo, si želim, da bi bil res dober strojnik.

Jože Haramas: V podjetju še nisem dolgo, prepričan sem, da malokatero podjetje nudi svojim delavcem toliko možnosti izobraževanja kot »Gradis«.

Zdravko Poznič: Že pred leti sem v podjetju napravil izpit za PK strojnika. Danes se mi je izpolnila davna želja, da bi lahko še naprej študiral in dopolnjeval svoje znanje.

Ignac Čanadi: Čanadijev nas je že več podjetju in vsi smo zadovoljni. Tudi jaz sem v podjetju opravil že več tečajev, med njimi tudi tečaj za PK strojnika.

Vlado Simonovski: Doma sem iz Makedonije. Priznati moram, da se v našem podjetju nudijo vsem delavcem brez razlike vse možnosti izobraževanja. Tu beseda »bratstvo«, ni fraza, temveč dejstvo, podkrepjeno z nešteti primeri.

Se bi lahko naštevali izjave posameznih kandidatov, ki so v bistvu enake. Vse pa prepleta ena želja, da bi šola uspešno končali ter tako postali res dobri, strokovno izpopolnjeni in disciplinirani strojniki.

Želimo ostati to, kar smo

V Kranju upajo, da bo plan kljub težavam izpolnjen

Kranjska poslovna enota, ki šteje okrog 250 ljudi, je imela letos in tudi že lani vrsto »drobnih« objektov. To seveda kolektivu ni v prid, kajti takšni razdrobljeni in razcepljeni objekti zvišujejo režijo. Zdej je večji del teh objektov že dokončan, med njimi trafopostaja, ATC centrala, kotlovnica v starih objektih tovarne »Sava« in zgradba družbene prehrane. Še za dober mesec je tudi dela v novi hali tovarne »Sava« na Gašteh, dokončujejo fasado na »Stari pošti«. Le dela na stadionu so ustavljena zaradi pomanjkanja denarja.

V septembru so začeli graditi tri nove stolpiče za trg, v katerih bo skupno 60 stanovanj. V prvem so temelji že pripravljeni za betoniranje, na ostalih dveh pa bodo v kratkem začeli z izkopom. Vsi trije stolpiči (vrednost gradbenih in osta-

TIK OB
ZAKLJUČKU
LISTA SMO ZVEDELI
ŽALOSTNO NOVICO,
DA NAS JE ZA VEDNO
ZAPUSTIL NAS
DOLGOLETNI SODELAVEC

Ing. Tone Pogačnik

SEF POSLOVNE
ENOTE ZALOG

OHRANILI GA
BOMO V TRAJNEM
SPOMINU

lih del približno 450 milijonov) morajo biti leta 1965 vseljivi.

Pred kratkim so Kranjčani prevzeli tudi lep »zaloga« na toplarni v Ljubljani. Objekt vodočistilnice morajo spraviti pod streho do 15. decembra. Rok je, tako pravijo, izredno oster, vendar upajo, da ga bodo izpolnili. Delo pa je izredno težko, zlasti zaradi kompliciranih opažev in nepropustnih betonov. Vsekakor pa bo ta objekt za kranjsko edinicco precej pomenil, saj je njegova vrednost z obrtniškimi deli okrog 250 milijonov.

Za leto 1965 se nudi Kranjčanom precej možnosti. V Kranju bodo prihodnje leto gradili nov hotel (1,2 milijarde), dve novi šoli in okrog 500 do 600 stanovanj. Vsekakor bi ta ali oni objekt lahko prevzel naš kolektiv. Sicer pa bo že na omenjenih treh stolpičih za trg in na toplarni tudi čez zimo in do pomladi precej dela.

Kljub težavnim delovnim pogojem bodo Kranjčani svoj letni plan — 580 milijonov — verjetno izpolnili ali pa bodo le malenkost pod planom. Vsekakor pa gredo v leto 1965 polni upanja in z željo, da bi ostali tudi v prihodnje zaključeni kolektiv, pač to, kar so bili vsa leta doslej.

Planski barometer za oktober

PREGLED REALIZACIJE PO POSLOVNIH ENOTAH ZA SEPTEMBER 1964

A. Uspeh podjetja

V mesecu oktobru 1964 je izvršilo podjetje skupni plan 112%, gradbena dela 112%, obrtniška dela pa 111%.

Skupnega letnega plana 91,47% ali za 9,49% več, kot je planirano, gradbenega letnega plana je izvršeno 90,83% ali za 9,47% več, kot je planirano, letnega plana obrtniških del pa je izvršeno 94,49% ali za 9,60% več, kot je planirano za to obdobje.

Pri skupni realizaciji je upoštevana tudi vrednost 93 milijonov gradbenih del v Skopju, ki niso bila zajeta v letošnjem planu podjetja.

Planski pokazatelji so vračunani na podlagi rebalansa plana, ki je bil sprejet na II. zasedanju delavskega sveta podjetja.

Podrobnejši podatki posameznih enot so razvidni iz posebne tabele.

B. Uspeh gradbenih enot

Gradbišča so kot celota izvršila skupni mesečni plan 114%, gradbeni plan 114%, obrtniška dela pa 111%.

Skupni letni plan so gradbišča izvršila 95,06% ali za 11,10% več, kot je planirano, gradbeni letni plan 92,62% ali za 11,56% več, kot je planirano, letni plan obrtniških del 94,46% ali za 9,60% več, kot je planirano za to obdobje.

Podrobnejši podatki izvršitve plana za posamezna gradbišča so razvidni iz posebne tabele.

A. Gradbišča

Planski pokazatelji		Gradis skupaj	Gradbišča skupaj	Ljubljana	Marijbor	Celje	Jesenice	Ravne	Zalog	Koper	Kranj
Realizacija v % za oktober 1964	skupna dela	112	114	105	108	125	132	127	107	128	96
	gradbena dela	112	114	112	101	125	137	132	109	134	81
	obrtiška dela	111	111	90	140	125	99	111	102	114	130
Letni plan:	plan v %	81,98	81,96	79,2	82	85	86	81,3	82	81,1	80
a) skupna dela	realizacija v %	91,47	93,06	82,9	89	106	114	103,3	88	103,5	77
	+ - v %	+ 9,49	+ 11,10	+ 3,7	+ 7	+ 21	+ 28	+ 22	+ 6	+ 22,4	- 3
b) gradbena dela	plan v %	81,36	81,06	76	82	85	85,2	80	82	79	80,5
	realizacija v %	90,83	92,62	85	82	106	117,0	105	89	106	65,5
	+ - v %	+ 9,47	+ 11,56	+ 9	-	+ 21	+ 31,8	+ 25	+ 7	+ 27	- 15
c) obrtniška dela	plan v %	84,89	84,89	87,2	82	85	92	86,2	82	85,7	78,8
	realizacija v %	94,49	94,49	78,2	115	106	91	95,3	85	97,7	102,7
	+ - v %	+ 9,60	+ 9,60	- 9	+ 33	+ 21	- 1	+ 9,1	+ 1	+ 12	+ 23,9
Produktivnost za oktober 1964	plan	1427	1003	994	955	1053	1114	1097	1000	985	792
	realizacija	1349	1193	1117	1006	1248	1591	1415	1134	1449	685

B. Obrati

C. Uspeh obratov

Obrati so kot celota izvršili mesečni plan 106%, letnega plana pa so dosegli 86,80% ali za 4,75% več, kot je planirano za to obdobje.

Podrobnejši podatki ostalih planskih pokazateljev za posamezne obrate so razvidni iz tabele.

Planski pokazatelji		Obrati skupaj	SPC Ljubljana	KO Ljubljana	KO Marijbor	LO Loka	OGF Ljubljana	Projektivn biro
Realizacija plana za oktober 1964		106	89	108	115	105	127	100
Letni plan	plan v %	82,05	86	80	77	81	82,1	85
	realizacija v %	86,80	76	86	88	85	104,2	85
	+ - v %	+ 4,75	- 10	+ 6	+ 11	+ 2	+ 22,1	-
Produktivnost za september 1964	plan	1851	2352	1763	1574	1869	1620	1512
	realizacija	1964	2123	1885	1900	2003	1893	1885

Sklepi organov samoupravljanja

DS podjetja

SKLEPI

III. rednega zasedanja delavskega sveta podjetja, ki je bilo 29. oktobra 1964 na centrali podjetja v Ljubljani

1. Sklepi zadnjega zasedanja so bili izvršeni.

2. Sklepi upravnega odbora podjetja III. in IV. seje se vzamejo na znanje in potrdijo.

3. Potrdijo se spremembe in dopolnitve o uporabi privatnih osebnih vozil za službene namene ter o povračilu za njihovo uporabo, kakor so bile predložene v obravnavo.

V zvezi s tč. 3 člena omenjenega pravilnika je izdati posebno tolmačenje, kdo je upravičen uporabljati lastno osebno vozilo

Za vožnje v kraje službenega potovanja sprejme delavski svet sklep, da se na podlagi čl. 5 pravilnika odobri višina največ do 200 km mesečno.

4. Zaradi izpopolnitve pravilnika o nagrajevanju strokovnega kadra in organizatorjev proizvodnje po delu, sprejme delavski svet spremembo nekaterih postavk v tabeli faktorjev k čl. 7 omenjenega pravilnika, in sicer:

a) faktor pri kriteriju »dohodek na zaposlenega« pri komercialnih šefih poslovnih enot gradbene operative se spremeni dose-danji faktor $M = 0,004$ v $M = 0,003$;

Delovno mesto

— Šef nabavno-prodajnega sek. . . . 0,004

Te spremembe veljajo od obračunskega obdobja III. trimesečja dalje.

5. Delavski svet podjetja sprejme na znanje poročilo gospodarsko-finančne službe o vplivih na tržišču zaradi nastalih restriktivnih ukrepov v podjetju ter zavzame za-
radi ureditve obstoječega stanja investicijskih gradenj naslednje ukrepe:

b) faktorji pri kriteriju »pogoji dela za obračunske enote gradbene operative se po-pravijo zaradi uskladitve z navodilom o načinu ocenjevanja in smiselnosti za oce-njevanje po tem kriteriju — nevtralna oce-na je lahko 1 — »normalni pogoji dela«;

Pravilno naj se glasijo faktorji po tem kriteriju takole:

Delovno mesto	Pogoji dela za obračunske enote gradbene operative			
	ocena: 1	2	3	4
vodja obrač.				
enote (sektorja)	0,15	0,09	0,04	—
sam. delovodja	0,15	0,09	0,04	—

c) v tabeli faktorjev se črtajo dosedanjí faktorji pri kriteriju »kadrovanje« za delovno mesto komercialnega šefa in šefa računovodsko-finančnega oddelka v poslovní enoti gradbene operative;

č) tabela faktorjev predvideva za določene kriterije pri posameznih delovnih mestih ocenitev za dela, ki jih predpostavlja tabela po organizacijski shemi, določene osebe na teh delovnih mestih pa ta dela dejansko ne opravljajo, se pooblašča upravni odbor podjetja, da določi po predlogu strokovnih služb, kateri faktorji se za takšno osebo upoštevajo;

d) v čl. 17 pravilnika se pod d) doda: — šef nabavno-prodajnega sektorja;

e) v tabeli faktorjev po čl. 7 pravilnika o nagrajevanju strokovnega kadra se doda pri rubriki »centrala podjetja po čl. 15 pravilnika«:

Finančni plan doseg. koef. »M«	Dohodek na zaposlenega koef. »M«	Izpolnjevanje plan. rokov n obvez			
		4	3	2	1
0,003	0,003	0,09	0,04	0	0,03

a) ustaviti je vse gradnje tam, kjer ni ustreznega zavarovanja v smislu uredbe o zavarovanju plačil;

b) za vse zapadle situacije je tožiti investitorja in če obstaja garancija, solidarno tudi bančni zavod;

c) oskrbeti in predložiti je javnemu tožilstvu razpoložljivo dokumentacijo v zvezi z zavarovanjem, dokončanjem in plačilom investicijskih pogodbnih del;

č) nobena pogodba ne bo podpisana, oziroma se dela ne smejo izvajati, če ni zavarovanje v celoti zagotovljeno z avansom, garancijo banke ali z akreditivom;

d) v zvezi z določili zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gospodarsko-plan-skih ukrepih v letu 1964 je pri vsakokratnem izplačilu predloženih situacij banki ugotoviti, za katere objekte je potrebno obračunati blokacijo. Blokacija znaša za go-spodarske investicije 25 %, upravne zgradbe pa 40 % od izplačila po situacijah. Nevar-nost je, da nastopijo nove ustavitve del;

e) poslovne enote so dolžne izvajati dela samo do višine pogodbeno prevzetega dela, in sicer do zneska, za katerega imamo avans, akreditiv ali garancijo banke;

f) za vsa večja dela ali podrazitve je skle-niti dodatno pogodbo z ustreznim zavarovan-jem plačila;

g) tekoče je obračunavati vsa izvršena dela.

6. Za uveljavljanje razlik v cenah preko pogodbeno določenih, naj se pripravi ustrezna dokumentacija in predloži v sodno iz-terjavo samo za tiste objekte, za katere je možno ugotoviti uspešnost takega načina iz-terjave.

7. Člani kolektiva, ki so letovali v počit-niških domovih izven podjetja, naj uvelja-vijo pri svojih enotah, kjer delajo, pravico do izplačila regresa za penzijske usluge v višini 500 din dnevno največ za 14 dni na osnovi predloženih računov počitniških dom-ov, kjer so letovali, in ta znesek ni bilo mogoče nakazati na žiro račun počitniškega doma tako, da je član kolektiva plačal pol-no ceno.

Takšna plačila bremenijo sredstva za oseb-ne dohodke.

Kolikor je mogoče, naj se ta regres nakaže v smislu veljavnih predpisov iz skla-da skupne porabe počitniškemu domu, kjer je član kolektiva letoval. Od počitniškega člana pa se naj naknadno zahteva refunda-cija predplačila v korist plačnika polne ce-he penzijskih uslug.

8. Delavski svet vzame na znanje poro-čilo o razvoju prevzetih gradbenih del v Zvezi republik Nemčiji.

9. Osvoji se predlog, da se napravi ana-liza perspektive del gradbišča Kranj in Ljubljana-okolica zaradi proučitve nadaljnje organizacije.

10. Delavski svet podjetja soglaša s pravilnikom o nagrajevanju delavcev strojno-prometnega obrata z vsemi pripombami, ki jih je predložila komisija delavskega sveta podjetja.

11. Delavski svet podjetja daje soglasje na pravilnik o nagrajevanju strokovnega kadra kovinskih obratov v Ljubljani in Ma-riboru, vendar s pripombo, da komisija DS podjetja pravilnike naknadno pregleda ter predlaga morebitne dopolnitve.

Pravilniki veljajo od 1. oktobra 1964 dalje.

12. Delavski svet podjetja potrdi spremem-bo pravilnika o delitvi osebnih dohodkov z veljavnostjo od 16. maja 1964 dalje, in sicer, da se v seznam delovnih mest pod A) v tč. 17 pripiše naziv »referent za žer-jave« 416 do 550 točk in doda tč. 6/a »in-struktor gradbenih strojev« 390 točk.

Dopolnitev je potrebna zaradi spremembe v organizaciji poslovanja strojno-prometne-ga obrata. Višina točk je v skladu z višino, ki je enaka za podobna delovna mesta.

13. Potrdi se predlog komisije za sestavo pravilnikov GV Ljubljana, da se dopolni pravilnik o delitvi osebnih dohodkov za zaposlene v servisni delavnici:

- mojster 400—500 točk,
- VK delavec 345—370 točk
- KV delavec 285—340 točk,
- PK delavec 258—285 točk,
- NK delavec 208—262 točk.

Ocenitev gornjih delovnih mest se na ta način uskladi z ocenitvijo enakih delovnih mest v kovinskih obratih v Ljubljani.

14. Delavski svet podjetja potrdi predlog komisije za perspektivni program in raz-voj podjetja za znižanje letnega plana grad-benemu vodstvu Maribor, in sicer od 3650 milijonov na 3400 milijonov dinarjev (2700 milijonov din gradbenih del in 700 milijonov din obrtniških del).

To se utemeljuje s tem, da gradbeno vod-stvo Maribor zaposluje znatno manj delav-cev, kot pa bi jih za planirano realizacijo bilo potrebno, ter da je gradbeno vodstvo odstopilo največje število kvalificiranih de-lavcev na dela v ZR Nemčiji in na ljub-ljanski toplarni.

15. Delavski svet podjetja potrdi predlog komisije DS za investicije, in sicer:

— odobri se napeljava centralne kurjave v kovinskih obratih v Ljubljani v pleskar-ski delavnici v znesku 2.700.000 din,

— gradnjo transformatorske postaje v Ravnah iz lastnih sredstev skupne porabe v znesku 2.400.000 din.

16. Potrdi se gradnja stanovanj za tržišče v obsegu I. faze na kompleksu Otok III v Celju. Financiranje je zagotovljeno iz v ta namen določenih obratnih sredstev, dokler ne dobimo potrebnih bančnih ali drugih namenskih kreditov. Projekt te izgradnje obsega v I. fazi dve stolpnici tipa LIT G-62 in štiri stopniščne enote bloka tipa G-64 skupno 156 stanovanj z 9190,90 m² neto stanovanjske površine. Vrednost gradbenih obrtniških in instalacijskih del znaša ca. milijardo dinarjev.

17. Potrdi se izgradnja komunalne ureditve v obsegu I. faze na kompleksu Otok III v Celju.

Gradnja se uvrsti v redni program gradnje za trg podjetja. Financiranje je zagotovljeno iz v ta namen določenih obratnih sredstev, dokler ne dobimo potrebnih bančnih in drugih namenskih kreditov. Projekt te komunalne ureditve obsega izgradnjo komunalnih naprav, zunanjih instalacij, zunanje ureditve in opreme zemljišča I. faze v vrednosti ca. 250.000.000 dinarjev

18. Delavski svet podjetja potrdi manjše investicijske nabave, in sicer:

I. Nabava opreme:

Pisalni stroj »TOPS« 1 kos SPO 315.000 din.

Kuhalnik »Tobi« 1 kos 13.460 din.

Mize, fotelji za prav. oddelek 136.500 din.

Pisalni stroj »TOPS« 1 kos za komerc. odd. centrale 315.000 din.

Peč »Lutz« 1 kos za laboratorij na centrali 45.000 din.

II. Odškodnina bivšim lastnikom nacionalizirane zemljišča za razširitev gramoznice — separacija OGP 3.209.000 din.

III. Povrnitev škode:

Kompresor G 2269 »Flotman« 1 kos brez knjižne vrednosti,

Škodni primer (strojelom Koper 1/64).

Odobrena odškodnina za škodo je 660.000 dinarjev.

IV. Predlog za potrditev rekonstrukcije obstoječe lesne lope št. 6 KO Maribor 2.667.757 din.

Predsednik DSP:

Božo Lukač

DS Jesenice

SKLEPI

III. rednega zasedanja delavskega sveta PE Jesenice, Građb. vodstvo »Gradis«, ki je bilo 16. oktobra 1964 ob 16.30

1. Sklepi zadnjega zasedanja so bili izvršeni, razen 8. sklep, kar je poročati na naslednji seji.

2. Sklepi II. in III. seje upravnega odbora PE Jesenice se vzamejo na znanje in se potrdijo

3. Finančno poročilo o tričetrtletni bilanci, ki izkazuje 1.546.000.000 din realizacije in 261.676.000 din finančnega uspeha, se vzame na znanje.

4. Na osnovi finančnega uspeha v tričetrtletju se izplača 20% mesečni kolektivni presežek.

5. Potrdi se sklep upravnega odbora, ki potrjuje določitev faktorja, oceno ter izplačilo organizatorjem proizvodnje. Izplačilo za I. polletje naj se izvrši do 22. t. m. s tem, da se 10% izplačila zadrži. S tem, da se 10% izplačilo zadrži, denar ni odvet, temveč le rezerviran. Za osnovo izplačila organizatorjem proizvodnje se jemlje do 240 efektivnih ur.

Poleg že izvršene ocene po pravilniku o nagrajevanju strokovnega kadra — organizatorjev proizvodnje, naj se izdela do 15. 11. 1964 interni pravilnik o nagrajevanju organizatorjev proizvodnje, ki imajo vpliv na proizvodnjo in ki niso zajeti v gornjem pravilniku. Interni pravilnik naj izdela komisija za pravilnike na podlagi že obstoječega pravilnika podjetja.

6. Potrdi se predlog upravnega odbora, ki predvideva izplačilo premij za predčasno izvršena dela na sektorju HE Moste Premija v neto znesku 2.170.000 din se porazdelili vsem, ki so bili zaposleni na tem sektorju. Pri izplačilu se ne upošteva delavcev, ki so delo samovoljno pustili pred izvršitvijo del.

Premije posameznikom naj posebna komisija določi na osnovi opravljenih ur na tem sektorju in o tem naknadno poroča upravnemu odboru.

7. Z ozirom na uspešno dokončanje objekta »Bloominga« na sektorju Belško polje se najbolj prizadevnemu delavcu na tem sektorju tov. Janu izplača enkratna nagrada v znesku 30.000 din.

8. Poročilo tovariša šefa o problemih delovne sile, materiala, izpolnjevanja plana, angažiranosti naših kapacitet, bodoči gradnji, izgubljenih delovnih dnevih zaradi bolezni in nesreč pri delu in kadrovanju vajencev, se vzame na znanje.

9. Sprejme se sklep, da se iz sredstev poslovnega sklada poslovne enote nabavi potrebni inventar:

2 pisalni mizi v vrednosti ca. 56.000 din

3 pisalne mize, tehn. v vrednosti 90.000 din s priporočilom komisiji za investicije pri DSP, da ta predlog odnosno sklep potrdi.

10. K tezam za predlog pravilnika o delitvi OD daje delavski svet s priporočilom komisije za pravilnike pri PE »Gradis« Jelenice naslednje pripombe:

a) Pri določanju strokovne izobrazbe za posamezna delovna mesta naj se upošteva naš predlog sheme, ki smo jo poslali dne 9. 9. 1964, kjer predlagamo, da je izobrazba lahko tudi nižja, kot jo predlaga shema v osnutku tez, s pogojem, da se postavi kriterij potrebne prakse na takem delovnem mestu ob nižji izobrazbi. Startne osnove naj se v tem primeru določijo po najvišji zahtevani izobrazbi z upoštevanjem predlaganih odbitkov za nepopolno izobrazbo. Tako ultimativno postavljene zahteve po strokovni izobrazbi po tem osnutku so neutemeljene in neprilagodljive obstoječemu stanju profilov kadrov v podjetju. Zahteva po strokovni izobrazbi za posamezna delovna mesta iz predloga, ki bistveno odstopa od obstoječega stanja, bi postavila posameznika v neenakopraven položaj z občutkom manjvrednosti in negotovosti.

b) V predlagani tabeli je razvidno, da so za isti rang pri različnih izobrazbah predlagani različni dodatki. Smatramo, da po rangi ne bi smele obstajati razlike, ker je to že upoštevano v osnovnih točkah za izobrazbo, večja odgovornost na delovnem mestu pa je stimulirana z višjim rangom.

c) Dodatek za predpisano pooblastilo ni v skladu z obstoječim pravilnikom, ki regulira pooblastila. Smatramo, da bi razlika lahko obstajala samo pri posebnih pooblastilih.

d) V tabeli »VIS« so upoštevani tudi višji gradbeni tehniki. Mnenja smo, da je razporeditev pravilna, vendar so gradbeni tehniki v neenakopravnem položaju, ker s sedanjimi predpisi ni mogoče več pridobiti tega naziva. Pravilno bi bilo pridobitev tega naziva urediti z internim pravilnikom podjetja, ker ima sicer gradbeni tehnik po tem pravilniku minimalno perspektive stimulacije, kar bo imelo za posledico še nadaljnjo stagnacijo teh kadrov v operativi.

Smatramo, naj bi višina osnovnih točk za gradbene tehnike znašala najmanj 450 točk.

e) Dodatki za delovno prakso pri srednjih šolah niso pravilno ocenjeni v predlogu tabele, ker ni nobene razlike v delovni praksi nad 6 in nad 9 let delovne prakse. Razlaga, da bi gradbeni tehnik po 6 letih delovne prakse moral zasesti višje delovno mesto, ni utemeljeno, ker po tem pravilniku za to nima pogojev. V tabeli dodatkov za rang je predvideno za gradbene tehnike,

da lahko dosežejo rang šefa oddelka, kar pa je v nasprotju s predlogom sheme delovnih mest, ki ta rang za gradbene tehnike ne predvideva.

f) K tabeli startnih osnov predlagamo, da se delovdaje razdelijo v tri skupine, in sicer: delovdaja I, II, in III. skupine z osnovnimi točkami 500, 475 in 450 točk. S tem lahko odpade delovno mesto pomožni delovdaja. Pri prvih dveh grupah delovdaj naj se upošteva tudi dodatek na rang. To utemeljujemo s tem, da obstajajo po kvaliteti med delovdaji prevelike razlike, ki jih s predlagano shemo ni mogoče pravilno stimulirati.

g) Pri delavcih bi morale biti osnovne točke določene v razponu ali pa naj se uvede dodatni kriterij za pridobitev točk, in sicer po kriteriju za prizadevnost in kvaliteto pri delu. To utemeljujemo s tem, da realno ni mogoče izvajati del v celoti v akordu, praksa pa je pokazala, da imamo na najzahtevnejših delih zaposlen najboljši kader, kjer pa učinka ni mogoče meriti, in je delavca možno pravilno stimulirati le po prejedanem predlogu. Pravilne stimulacije delavcev ni mogoče doseči samo z akordnim presežkom, ker je presplošen (grupno) in bi dosegli s to obliko posplošenega nagrajevanja destimulacijo pri delavcih.

h) Pripombe k shemi delovnih mest – strokovna izobrazba, rang:

a) Šefu kadrovskega oddelka naj se določi rang šefa oddelka in razširi opis delovnega mesta z nazivom: šef splošnega in kadrovskega oddelka.

b) Strojnemu referentu naj se določi rang šefa oddelka.

c) V našem primeru nimamo delovnega mesta vodje komunale, pač pa sta ločeni delovni mesti: upravnik naselja in upravnik DUR. Za obe delovni mesti naj se določi strokovna izobrazba »SS« in rang referent.

d) Samostojnemu finančnemu knjigovodji naj se določi rang šefa oddelka.

e) Delovnemu mestu likvidator naj se določi rang referent.

f) Glavnemu skladiščniku naj se določi izobrazba »NSS«.

h) Šefu gradnje naj se določi rang šefa sektorja.

i) Šoferju osebnega avtomobila naj se določi strokovna izobrazba KV.

j) Uvede naj se delovno mesto geometer s strokovno izobrazbo »SS« in rangom samostojni referent.

Komisijo za pravilnike in centralni delavski svet podjetja prosimo, da pri obravnavanju novega pravilnika podjetja o delitvi OD naše pripombe in predloge upošteva.

11. Zapisnik HTV komisije PE »Gradiš« Jesenice, ki jo je izvolil delavski svet, o njenem prvem ogledu gradbišč in zaključkih, se vzame na znanje.

V zvezi s tem se sklene, da se vse odgovorne osebe za pomanjkljivosti, ugotovljene od strani odgovornih komisij, kaznuje z denarno kaznijo, ali se jih prikrajša pri premijah za nagrajevanje organizatorjev proizvodnje.

Na sektorju Belško polje je nujno stanovanjsko barako popraviti, ali jo izseliti, ker je v skrajno slabem stanju.

Sef gradbenega vodstva naj imenuje posebno komisijo, ki naj obhodi gradbišča, ugotovi pomanjkljivosti in njih odpravo tudi kontrolira. Ob neizvršitvi postavljenih nalog naj se postopa po prednjem sklepu.

12. Na vlogo sindikalne podružnice »Gradiš« Jesenice za odobritev finančnih sredstev za kegljaški klub se sprejme sklep: Sindikalna podružnica naj sestavi in predloži UP in DS proračun stroškov najemnine za kegljišče in tekmovanja nastopajoče kegljaške ekipe. Pri tem je navesti, koliko sredstev je pripravljena v ta namen prispevati sindikalna podružnica.

Predsednik DS p. e. Jesenice:

Jože Bertonec

UO Ljubljana

SKLEPI

III. redne seje UO gradbenega vodstva Ljubljana z dne 23. IX. 1961

1. Ugotovi se, da so sklepi II. redne seje UO gradbenega vodstva izvršeni.

2. Za člane glavne popisne komisije gradbenega vodstva in člane popisnih komisij sektorjev se imenujejo naslednji člani:

Glavna popisna komisija: Drago Mandeljc, predsednik, Jože Kapelj, Maks Mlakar.

Sektor Šiška: Franc Baliž, predsednik, Lovro Oblak, Franc Zadravec.

Sektor Toplarna: Martin Golnar, predsednik, Djuro Krčmar, Anton Horvat.

Sektor Vodmat, Na-ma: Majda Komljanec, predsednik, Maks Čermelj, Aleš Vodopivec.

Sektor nizke gradnje: ing. Anton Pergar, predsednik, Maks Urbanija, Anton Mlinarič. **Separacija, Krmila:** Boža Svigelj, predsednik, Franc Jerak, Ivan Mundžar.

Glavno skladišče: Franc Gospodarič, predsednik, Slavka Vrhovec, Mirko Novak.

Naselja in domovi: Edvard Kragej, predsednik, Marija Kuhar, Karel Skafar.

Uprava: Ančka Bergant, predsednik, Marija Lisjak, Minka Remec.

Osnovna sredstva: Aleksander Santovec, predsednik, Ivan Grile, Peter Ravnkar.

3. V zvezi s prošnjo kolektiva Betonarne se sklene, da zaradi akcije na toplarni ne bi bilo zdaj primerno izdajati dovoljenja za prevoz članov Betonarne (s kombijem) na izlet.

Priporoča se sindikalni podružnici, da organizira izlet in ga financira.

4. Pritožba tov. Stanislave Zvelec se kot neutemeljena zavrne. Ugotovi se, da je bila premetitev izvršena po službeni potrebi in v skladu z zakonskimi predpisi.

5. V delavskem naselju in samskih domovih se morajo vsi koristniki — stanovalci ravnati po hišnem redu in pravilniku o samskih domovih in delavskih naseljih, ki ga je sprejel DS gradbenega vodstva.

V provizoričnih naseljih je v skladu s hišnim redom in sklepi UO gradbenega vodstva prepovedano nastanjevati družine.

6. Ugodi se prošnji za uporabo kolesa v službene namene tov. Karlu Lazarju — strojniku. Imenovani mora mesečno registrirati prevožene kilometre in to predložiti upravi gradbenega vodstva.

7. Prošnja Franca Horvata za denarno pomoč se odstopi sindikalni podružnici gradbenega vodstva.

Predsednik UO gr. vodstva:

Maks Mlakar

DS Celje

SKLEPI

V. redne seje delavskega sveta poslovne enote Celje, ki je bila dne 5. II. 1961 ob 8. uri v sejni sobi poslovne enote Celje

1. Delavski svet PE po obravnavi potrdi tričetrletno bilanco in sklene, da se razdeli za osebne dohodke po uspehu poslovne enote 25.000.000 din bruto.

2. Delavski svet naroča sektorskim vodjem in šefu komerciale, da uredijo z investitorji plačilo situacij do 12. XI. 1964 (tudi zaostala plačila).

3. Upravičenci in kriteriji za delitev:

Upravičenci po tej delitvi so po členu 35 pravilnika o delitvi osebnih dohodkov:

- vsi delavci in uslužbenci, ki so bili na dan 30. 9. 1964 v delovnem razmerju,
- delavci in uslužbenci, premeščeni v druge poslovne enote,
- delavci, ki so zapustili podjetje zaradi odhoda v JLA ali upokojitve,
- delavci, ki so dali oz. prejeli redno odpoved, ter sporazumni odhod.

Neupravičenci:

a) vsi delavci, ki so samovoljno zapustili delo v času od 1. 1. do 30. 9. 1964,

b) delavci, ki so bili disciplinsko odpuščeni,

Izračun za izplačilo gibljivega dela po uspehu enote se izvrši na osnovi izplačanih neposrednih osebnih dohodkov tj. po času in po učinku za razdobje od 1. 1. do 30. 9. 1964. Faza delitev se upošteva samo za upravičence.

Delitev gibljivega dela v skupnem iznosu se izvrši:

neposr. osebni dohodek 1. 1. do 30. 9. celotni giblj. del za razdelitev za I. polletje in tričetrtletje.

c) delavci, ki so v času preizkusnega roka prekinili delo.

— Izpl. akont. za I. polletje.

4. Gradbenemu vodstvu Maribor se iz sklada skupne porabe iz leta 1963 odobri plačilo stanovanja za tov. Franca Ljubeca v višini 3.600.000 din.

5. Frideriku Kišu, sektorskemu vodji vodovoda Vitanje—Celje, se odobri za mesec oktober in november 1964 kilometrina za uporabo osebnega avtomobila v službene namene maksimalno 400 km na mesec.

6. DS potrdi, da se ves material in inventar, ki je po zapisniku inventurne komisije predlagan za odpis, takoj odda Odpadu oz. se uniči, da bi se izognili raznim možnim mehanizacijam.

7. Antonu Petroviču se odobri prevoz ob selitvi iz Ptuja v Celje po režijski ceni.

8. DS potrdi predlog za obvezno cepljenje proti gripi in odobri poravnavo nastalih stroškov.

9. Ernestu Strašku, čuvaju na Bazi, ki je v bolniškem staležu in socialno ogrožen, se

odobri brezplačna dobava 2 m³ odpadnih drv.

10. Z ozirom na zalogo zimskih bund, ki jih je v skladišču 34, DS sklene, da se nove bunde ne nabavijo.

11. Ivan Skorjanc, tesar, v bolniški — prošnja za podporo se odstopi sindikalni podružnici v rešitev.

Predsednik DS:

Franc Fošnarč

UP Jesenice

SKLEPI

VII. redne seje upravnega odbora »Gradis« dne 21. IV. 1964

1. Vzame se na znanje poročilo o izvršitvi sklepov zadnje seje. Ugotovljeno je, — Gradbeno vodstvo Jesenice, ki se je vršila da so bili vsi sklepi realizirani, razen sklep o preselitvi družine Martinovič (iz rdečega kotička v novo stanovanje), ker se noče preseliti.

2. Poročilo tov. šefa o problematiki gradenj, bodočih del, lastnih investicij, uveljavljanju novih kalkulacijskih plač pri investitorjih, vprašanje 3 mes. bilance, plačila situacija od strani investitorjev, se vzame na znanje.

3. V zvezi z ugodnim uspehom 3 mes. bilance se sprejme sklep, da se za praznik 1. maj izplača 20 % kolektivnega presežka na osnovo plače za mesec april.

4. Kadrovsko poročilo za leto 1963 ter poročilo o nezgodah, ki ga je podala tov. Tarmanova se vzame na znanje.

5. Ker se je stanje nesreč v letošnjem letu občutno povečalo (nesreče lažjega značaja), se sprejme sklep, da je vsak delovodja dolžan nove delavce poučiti o najosnovnejših HTV predpisih ter o nevarnostih, ki jim pri delu pretijo.

Vprašanje boleznin je treba zaostri in izločiti člane kolektiva, ki izkoriščajo socialno zavarovanje — simulirajo bolezen.

6. Poročilo tov. Tarmanove in tov. Vovka odbornikov občinske skupščine Jesenice o kadrovskem vprašanju, štipendiranju ter pripravi uvedbe 42-urnega delovnega tednika se vzame na znanje.

7. Glede cen hrane in stanovanj za izposojene člane »Gradisovih edinic« se ponovno sprejme sklep, da se istim zaračuna hrana in stanovanje kot domačim članom kolektiva, kolikor prejema terenski dodatek,

kolikor pa prejemajo dnevnice pa kot »Gradisovim« tujim.

8. V zvezi s sklepom UO podjetja glede uveljavljanja cen po starih oziroma posebnih cenah za prevozne usluge in strojno delo, kar je bilo prevzeto pred uveljavitvijo novih cen, se pošlje posebno vlogo na UO podjetja in na UO SPO, glede tega uveljavljanja, za dela, ki so bila prevzeta pred uveljavitvijo novih cen, to je za prevozne in strojne usluge.

9. Z ozirom na spremembo o delitvi osebnih dohodkov in pravilnika o potnih stroških delavcev podjetja se sprejme naslednji sklep:

a) Ukinja se način mesečnega pavšala za nadurno delo šoferjema tov. Repetu in Pivača.

Od 15. 4. 1964 se jima izplačuje dejansko opravljene nadure in ne dobita več pavšalnega izplačila za nadurno delo. Priznava se jima največ 48 nadur mesečno, več nadur smeta opraviti z izrednim dovoljenjem tov. šefa. Nadzor nad dejansko opravljenim nadurnim delom vodi šef za šoferja Pivača, za tov. Repeta pa komerc. šef in strojni referent.

Glede opravljanja ostalega nadurnega dela sprejme UO naslednji sklep:

Železokrivci z ozirom na nužna dela lahko opravijo nadur kolikor hočejo, oziroma kar narekuje potreba.

Prav tako, tov. Mekiš in drugi v naselju, ki vodijo praktično delo za tečajnike PK lahko opravijo nadur, kolikor je potrebno do završitve tečaja oziroma izpitov tečajnikov za PK.

V delavnicah nadurnega dela več od 48 ur ne forsiramo, oziroma ne dovolimo.

Na sektorjih se opravljajo nadure po potrebi.

Pri uslužbencih se nadure omejujejo, plačanih imajo le 32 nadur, ali pa ostanejo v zameno plačila nadur doma.

b) Glede izplačilnega dne za izplačilo osebnih dohodkov se sprejme naslednji sklep:

Če pride izplačilen dan tj. 1. v mesecu na petek, soboto, nedeljo ali ponedeljek se izplačilo vrši na soboto. Če pride 1. v mesecu na ostale dni, se izplačilo vrši tega dne (tj. točno 1. v mesecu).

10. Obravnavajo se prošnje za posojilo za gradnjo stanovanjskih hiš is. od:

1. Franca Janca
2. Vlada Marolta
3. Antona in Justi Mekiš
4. Viljema Zrima
5. Milana Bizjaka
6. Vlada Šanca

1. Francu Jancu se odobri posojilo za dograditev stanovanjske hiše v znesku 150.000 din.

2. Vladu Maroltu se prošnja za posojilo zavrne, ker je posojilo za gradnjo stanovanjske hiše že prejel.

3. Antonu in Justi Mekiš se dodeli 150.000 din posojila.

4. Viljemu Zrimu se odobri 150.000 din posojila.

5. Milanu Bizjaku se prošnja za dodelitev posojila zavrne, ker ne izpolnjuje pogojev za najem posojila (ni 2 leti pri podjetju).

6. Vladu Šancu se odobri 150.000 din posojila za dograditev stanovanjske hiše.

11. Sprejme se sklep, da je hišni svet stanovanjskega bloka DOM/1 dolžan izstavljeni račun od »Gradis« Jesenice v znesku ca. 21.000 din, za cement in robnike plačati.

Glede pomanjkljivosti na stanovanjskem bloku DOM/1 se »Gradis« zaveže, da bo iste s svoje strani čimprej odpravil.

Hišnemu svetu DOM/1 se odobri izdelava lesa za 6 klopi na tesarski delavnici ter dodelitev sto kosov šamotne opeke.

12. Prošnji Vlada Marolta za odprodajo 1000 kg cementa se odobri. Cement se mu odproda takrat, ko bo dobava cementa potekala v redu.

13. Alojzu Kunčiču se prav tako odobri odprodaja 2000 kg cementa pod istimi pogoji.

14. Antonu Mohoriču se odobri odprodaja 750 kg cementa, pod istimi pogoji.

15. Prošnjo Jovana Popoviča za odprodajo 1200 kg cementa in 200–300 kg bet. železa premera 10 mm se odobri.

V zvezi z odobritvijo prošnji pod tč. 13, 14, 15 in 16 se sprejme sklep, da se material izdaja samo iz glavnega skladišča.

16. V zvezi s potrdilom SR BIH — Obč. sk. ošt. Bos. Gradiška, Mjesni ured Gornji Podgradci, da tov. Popovič Ranko potrebuje 5000 kg cementa za gradnjo svoje stanovanjske hiše, je bil sprejet sklep, naj predloži tov. Popovič prošnjo na upravni odbor za odprodajo cementa.

17. Prošnji Marice Ambrožič za izdelavo 1 male omarice na tesarski — se odobri, s pripombo, da se tovrstnih prošnji ne bo več reševalo.

18. Viljemu Zrimu, Antonu in Justi Mekiš se odobri na njihovo prošnjo posojilo lesa za opaženje pri gradnji prizidka k stanovanjski hiši, s pripombo: les se pred posojilom izmeri ter po vračilu vkalirani les in obrabljena poročuna.

19. Francu Debenjaku se odobri 2500 kosov votle opeke 1/1. Opeka se mu odproda, pod

pogojem da isto prevzame »od kraja« — torej je ne izbira, skladiščnik naj določi dan, kdaj jo lahko dvigne.

20. Francu Vovku se na njegovo prošnjo odobri naslednji material:

- 15 vreč cementa,
- 5 m³ gramoza,
- 0,2 m³ mivke,
- ca. 50 kg bet. železa ϕ 10 ali 12.

21. Ivanu Koračinu se odobri prevoz peska iz jeseniškega kamnoloma na Javornik do njegovega doma. Prevoz se lahko izvrši z avtomobilom »Dodge« po režijski ceni.

22. Na prošnjo tov. Plemelj Alojza, KV zidarja za odobritev štipendije za šolanje v gradb. del. šoli se sprejme naslednji sklep: Prošnja se načelno ugodni, vendar naj se tov. Plemelj izkaže pri svojem delu ne samo kot dober delavec-zidar, temveč naj pokaže še organizacijske sposobnosti. Zaradi tega naj se mu nudi prilika, da se v tem izkaže oziroma postavi se ga kot odgovornega vodjo neke skupine. Če pokaže sposobnosti za to delo, se ga pošlje v omenjeno šolo.

23. Na pritožbo Avgusta Stipana glede prenizko odmerjenega osebnega dohodka se sprejme sklep: Od 270 točk se mu poviša osebni dohodek na 275 točk.

24. Prav tako se pritožba na OD tovariša Poldeta Maučeca ugodno reši s povišanjem na 300 točk, vendar pod pogojem, da delo upravlja samoiniciativno in se mu omeji delo kot skupinovodji.

25. Bosiljki Laharnar se pritožba na odmero osebnega dohodka tudi ugodno reši

is, na 215 točk, vendar se tov. Laharnarjevo opominja na disciplino. Kolikor bi se pri svojem delu pokazala nedisciplinirano, se ji da odpoved.

26. Rudiju Preglju se na njegovo pritožbo odmerijo osebni dohodki na 350 točk.

27. Na vlogo občinskega sind. sveta Jesenice glede fin. pomoči za izdajo »Zbornika« upravni odbor sprejme sklep, da ne moremo vlogi odobriti, ker nimamo finančnih sredstev.

28. Tudi osnovni šoli »Prežihov Voranc« Jesenice ne moremo dodeliti denarnega prispevka za šolski časopis »Mladi samorastnik«, ker nimamo finančnih sredstev.

29. Upravni odbor vzame na znanje opozorilo tov. Tarmanove za udeležbo na prvomajskih prireditvah.

30. Na pritožbo Antona Koščaka se sprejme sklep, da se mu povrnejo vsi osebni dohodki za čas praznikov 29. nov. in se mu plača letni dopust, ki mu je bil prvotno odobren.

31. Na predlog komerc. šefa se sprejme sklep, da vsak abonent DUR plača mesečno 50 din za kritje rizikov DUR, s tem bomo lahko refundirali obrabo posode.

32. Po predlogu tov. Sanca, komerc. šefa, se zaradi neredov in pijačevanja v zadnjem času v naselju ukine v kantini prodaja alkoholnih pijač, razen piva. Ta ukinitve stopi v veljavo takoj po razprodaji zaloga.

33. Sprejme se sklep, da se plača za mesec april deli 30. 4. 1964 in to čimprej dopoldan, da grede člani kolektiva lahko na vlak in svoje domove.

Predsednik UO: •
Viljem Zrim

RAZVIJAJMO OSEBNO POBUDO

Obsirne priprave za VIII. kongres ZKJ so se v bistvu že začele s VI. plenomom CK ZKJ. Na tem plenumu so bile nakazane nekatere osnovne smernice predkongresne aktivnosti. O teh so že večkrat razpravljali tudi komunisti podjetja, ki so na svojih sestankih sprejeli vrsto konkretnih sklepov in predlogov.

Najaktualnejše razprave so bile okrog novega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov. Tu so komunisti dosledno vztrajali na naprednih načelih delitve osebnih dohodkov na podlagi večje storilnosti dela. Za večjo storilnost dela pa niso odgovorni samo delavci v proizvodnji temveč tudi organizatorji proizvodnje, ki so dolžni organizirati delo tako, da bo delavec pri polnem izkoriščanju delovnega časa imel vse možnosti, da si s svojim delom lahko poveča tudi osebni dohodek.

Komunisti so razpravljali tudi o gibanju gospodarskih uspehov v prvih devetih mesecih. Tako so skoraj vse poslovne enote triletno bilanco uspešno zaključile. Tudi celotno podjetje je ob triletni realizaciji doseglo 14 milijard dinarjev realizacije. Celotni dohodek je narasel za 32,9% ali v primerjavi z letom 1965 za 20,9%. Višji je tudi del čistega dohodka, ki je namenjen za osebne dohodke, kar vse potrjuje, da smo kljub težavam dobro gospodarili. Čeprav so rezultati triletnega dela ugodni, komunisti agotavljajo, da se ne smemo uspraviti, kajti pred nami je »suh leto«, če se splošne razmere v gradbeništvu ne bodo uredile.

Mnogo je bilo razprav tudi o statutu ZKJ. Največ in najbolj kon-

kretno pripombe so dali komunisti iz Maribora predvsem na tista določila, ki urejajo demokratičnost in medsebojne odnose v ZK. Govorili so tudi v organizacijskih oblikah, ker predlog statuta razen aktivov ne upošteva drugih možnih oblik organiziranja, npr. potrebe po organizaciji lastnega komiteja ZK podjetja. Istega mnenja so tudi v Ljubljani, ko pravijo, da je tričlanski sekretariat podjetja premajhen ter da se to odraža v premajhni informiranosti članov ZK. Drugi pa so mnenja, da je združevanje komunistov v aktivih še najbolj plodno.

O delu mladih komunistov so razpravljali na Ravnah, ker bodo mladinci kmalu dobili nove in lepše prostore. Tudi v ZK bodo vključili čimveč novih članov iz vrst mladine.

Mladina ne more biti odmaknjena od širše družbene skupnosti, so dejali komunisti centrale, zato bodo v prihodnje vključili čim več mladih v družbeno-politično življenje v podjetju in izven njega. Pri mladini je treba razvijati osebno iniciativo, jim nuditi vso pomoč ter vse možnosti izobraževanja. Teh možnosti pa je v podjetju dovolj.

L. Cepuš

MALI INTERVJU

Varčujem za stanovanje

Pred 11 leti je prišel v naš kolektiv in ves ta čas delal v naši sredini. Takrat, pred 11 leti, je bil Franc Šilak še mlad fant, nekvalificiran delavec, star 18 let. Zaposlil se je v Kidričevem, kjer so gradili veliko tovarno. Potem je odšel v Ljubljano. Njegova pot je vodila z gradbišča na gradbišče: bloki pri Litostroju, skladišča v Vižmarjih, garaže v Polju, pa na stavbo RTV in podjetja »Žito«, potem na Javne garaže, na bloke PBM v Vodmatu in tako naprej. Zdaj je prišel z »Na-me« v Šiško.

Vprašal sem ga, kako je postal kvalificiran zidar.

»Leta 1955 sem šel v tečaj, potem pa v vajensko šolo,« je povedal. »Tri mesece v letu smo imeli teorijo, ostalo je bila praksa.«

In zdaj,« sem ga vprašal »že morda kaj misliš naprej? Na delovodsko šolo?«

Odkimal je. Ne, na to trenutno še ne more pomisliti. »Zakaj pa ne?« me je zanimalo.

Ni pogojev za to, je pojasnil. Nekaj je skromno govoril o tem, da se za to še ne čuti dovolj sposobnega. Razen tega pa bi moral imeti stanovanje.

Vprašal sem ga, če se ni nič »boril« za stanovanje.

Odvrnil je, da je že pred tremi leti vložil prošnjo za stanovanje. Seveda ni bilo iz te moke nič kruha, ker se je njegova prošnja »nekje izgubila«. Letos je vložil novo prošnjo. In zdaj čaka. In upa. Morda, morda pa se mu le izpolni velika želja...

»Ampak za stanovanje je treba imeti denar. Vsaj nekaj?« sem ga pobaral.

Spet je opvedal, da varčuje. Nekaj je že prihranil. Tu in tam gre popoldne, tako kot mnogi drugi zidarji, nekoliko na druga gradbišča. No, temu pravimo — »fušanje«. Ampak denar je pa le denar. In s »fušanjem« se bolje zasluži. Tako je pač življenje...

Morda se mi nasmehne sreča prihodnje leto? Ali pa še pozneje,« je dodal. »Potem bi mogoče začel resneje misliti na delovodsko šolo...«

Vsem članom
našega kolektiva
iskrene čestitke
ob dnevu
republike

Uredništvo, organi
samoupravljanja podjetja,
vodstvo
organizacij in
centrale podjetja

Poplava na gradbišču ljubljanske toplotarne. Do zadnjega smo upali, da je ne bo.

Razočarana starost

»Poslušajte ljudje, še včeraj sem bil mlad, danes pa sem star! Še včeraj so rekli: premlad si za to mesto, danes pa trdi, prestar si, odločno prestar!« Tako ali podobno je klical Cule Pokorni v eni od svojih oddaj. Komično na videz, v resnici pa tako pretresljivo.

Prenekateri veliki pisatelj je obdelal pereči problem razočarane starosti. Starost kakršna je, prinaša s seboj spomine, dobre in lepe spomine, spomine trpkosti in porazov. Pa ne mislim opisovati starosti, let, ki človeka ukrivijo, ki mu položijo v dušo spoznanje, da je odveč na svetu. Ne. Rad bi povedal nekaj povsem drugega. Težko je povedati, kje je meja med zrelo dobo in pravo starostjo. Nekdo se postara prej, drugi pozneje. Nekdo je na videz zrelejši, drugi pa je v starosti dokaj spreten, živahen, pa delaven in marljiv. Mislim, da je čas, ko v življenju človeške sile prevesijo; človekova duševnost, polna spoznanj in izkušenj, široko obzorje, razgledanost počasi preresejo zdržljivost, fizično zmogljivost. To je razdobje, ko v človeku popuste telesne sile, po drugi strani pa so njegove umske sposobnosti večje, saj jih je življenje dovolj obogatilo.

Kadar se spominjam hlapca Jerneja, mi vse bolj prihaja na misel, da se ni boril za domačijo, ki niti njegova ni bila, da se ni boril za njiivo in senožet, za grunt, za gozd in poljano. Krčevito se je branil pred krivico, ki je bila taka, da so mu vzeli delo. Delo so mu vzeli. Garal je vse življenje — se potil, delal, delal. Na koncu pa so mu rekli: »Dodelal si. Jernej, star si, zdaj vzemi palico in stopaj od hiše do hiše.« Ne, nerad bi pačil Cankarjeve misli, ampak to, kar sem napisal, sem v njegovi povesti čutil. Naj mi oprostite, če mu delam krivico.

Hlapec Jernej je ostarel. Ostareli so rodovi, ki so bili polni življenja, polni — kot pravimo — delovnega elana, rodovi, ki so ustvarjali čudeže. Ostareli so. Mladi so jih zamenjali. Nova sila, novi prijemi. In mladi so postali stari in kolo, ki suče usodo človeka, jih je potisnilo v stran. Nov bojevit rod je stopil na okope, nove delovne zmage so sledile, novi čudeži. Dokler...

Ta starost! Starost pa jo določimo, kdaj smemo reči: star je! Lahko določimo mejo med zrelostjo in starostjo s centimetrom? Da, najdejo se tudi taki, ki si kaj takega drznejo. Povedal bi rad tako zgodbo. Zgodbo znanca, ki ga vidim vsak dan. In kadar ga srečam, mi je hudo, ker mu je nekdo z metrom v roki ugotovil starost.

Devetnajst let je delal v podjetju, kjer je še zdaj zaposlen. Vse od ustanovitve podjetja. Vse je izkusil, kot pravijo, dobrega in slabega. Svoje podjetje pozna do obisti. Zato so ga pred dolgimi leti postavili za predstojnika oddelka. Svoje življenje je krojil po delu v podjetju. Pogosto ni ločil med dnevom in nočjo, če je šlo v prid podjetja. Saj

Vprašanja in odgovori

KDAJ SE LAHKO STEJEJO IZDATKI ZA POJAČANO HRANO DELAVCEM V MATERIALNE STROŠKE?

Po odredbi o materialnih in ostalih stroških poslovanja je predvideno, da se štejejo za materialne stroške gospodarskih organizacij izdatki za pojačano hrano, ki se daje brezplačno delavcem na določenih delovnih mestih. Ta mesta so predvidena v priložilu bivšega ministrstva za delo FLRJ (št. 4236 z dne 1. 8. 1946).

Med ostalimi so naštetih izdatki za mleko, ki se lahko priznava v materialne stroške, vtem ko se druga hrana, namesto mleka (npr. slanina) ne more šteti za materialne stroške, čeprav bi tako priporočil zdravnik.

ALI SME GRADBENO PODJETJE IZ SVOJEGA POSLOVNEGA SKLADA PRISKRBE TI OBRATNA SREDSTVA ZA POTREBE SVOJE DELAVSKE RESTAVRACIJE?

Gradbena podjetja so dolžna po zakonu zagotoviti prehrano delavcem in v ta namen organizirajo na gradbiščih delavske restavracije.

Po tolmačenju zveznega sekretariata za finance ni ovire, da bi se uporabil za zagotovitev obratnih sredstev delavski restavraciji poslovni sklad gradbenega podjetja, ker je le-to dolžno po čl. 60 zakona o delovnih razmerjih na svojih večjih gradbiščih priskrbeti hrano in nastanitve svojim delavcem.

UPORABA SREDSTEV SKUPNE PORABE

Stroški skupne večerje članov delovnega kolektiva, prirejene ob obletnici ustanovitve podjetja ne predstavljajo tolikšnih izdatkov, za katere se lahko v smislu predpisov obremenjuje sredstva skupne porabe.

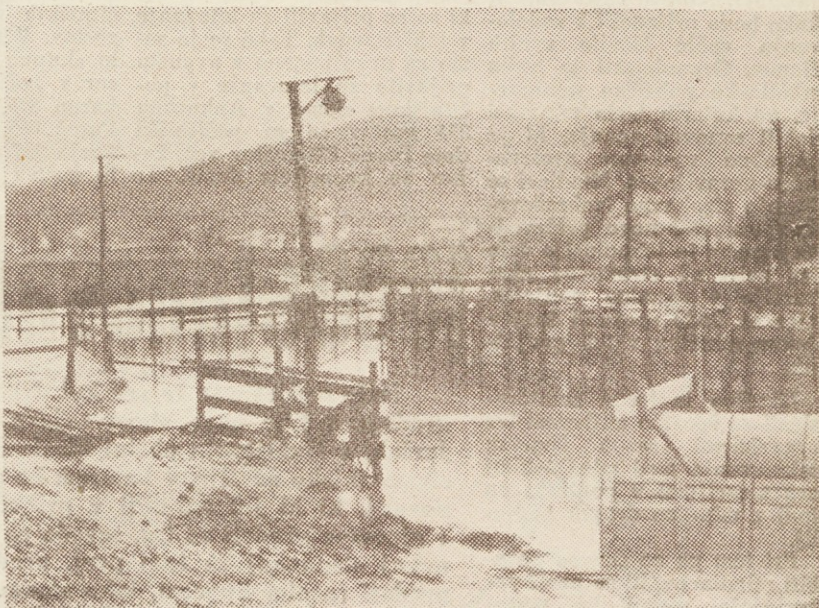
Takšne izdatke smemo izplačati samo iz sredstev za osebne dohodke.

Preureditev zgradbe, ki je splošno ljudsko premoženje, v stanovanjske prostore, in to tako, da podjetje, ki je stanovanje adaptiralo, ne bi bilo njegov lastnik, ni mogoče financirati iz sklada skupne porabe pa čeprav bi to podjetje stanovanje tudi dalo svojemu delavcu na uporabo.

KAKO SE IZVEDEJO IZPLAČILA ZA DELO DO TREH DNI?

Za opravljanje del, ki ne trajajo več kot tri dni, se ne sklepa delovnega razmerja. Na izplačila za takšna dela se obračunava in izplačuje samo davek na dohodek po stopnji 15% po določilih 5. točke pod 9. odločbe o stopnjah davka na dohodek.

Takšna dela pa morajo biti navedena v pravilniku o delovnih razmerjih podjetja.

je bil predstojnik oddelka. Pa je življenje že tako. Znanec je umrla žena. V zrelih letih je bil. In je samotaril. Pa je morda zato delal še z večjo zavzetostjo. Kazalo je, da bo tako ostalo. Leta so minila. Vnovič se je oženil. Rodila se mu je ljubka deklica. Dobil je končno stanovanje, kajti vsa leta je slabo stanoval. Zdaj je bilo končno vse lepo. Toda bil je v zrelih letih. In prav ta zrele leta so mu skalila življenje. Nekada dne je prišel zvečer domov. »Vidiš,« je rekel ženi, »življenje je res čudno. Dobil bom novega šefa, mladega šefa.« Težko je povedal. Žena ga je vprašala, če pričakujejo v podjetju novega direktorja. Ne, ne, odvrnil je, da pride »novi« v njegov oddelek. Zamenjal ga bo. Preprosto.

Žena je zdaj razumela. Razumela je, da njen mož ni več v zrelih letih, ampak je star. On pa sedi v isti pisarni. Čeprav ni več predstojnik oddelka. Mladi šef je dobil novo pisarno. Oddelek odlično posluje. Moj znanec pa čisto zamišljeno pogleda skozi okno... Njegovi sodelavci tega ne opazijo. Nočejo opaziti in ne govore o tem.

Mislim in prav mogoče je, da so nekatere krivice razumljive, upravičene. Mislim, da je povsem pravilno, da mladi zamenjajo starejše, ki jim sicer delovni elan ni usahnil, niso pa več tako elastični, sprejemljivi za nove delovne sisteme. In vendar: kaj pa njih dolgotrajne izkušnje, praksa, delovna rutina, delovna strokovnost in druge vrline, ki jih vesten delavec pridobi v dolgoletni službi? Vsekakor prav: a dolgoletno zvesto službo ne more biti ekvivalentno nižje delovno mesto, ki »starejšega« delavca čaka. Nikakor ne. Ne gre za ponižanje, ki seveda trpko in nevravno delovnega človeka. Toda po novem zakonu o pokojninah bo tisti, ki gre v penzijo, prejemal pokojnino po povprečnem zaslužku v zadnjem delovnem razdobju. V takem primeru degradirani »stari« delavec ne bo prejemal pokojnine, ki bi bila izračunana na osnovi dohodkov iz let, ko je močan in prizadeven opravljal odgovorno delo, temveč se bo pokojnina ravnala po dohodkih, ki jih prejema sedaj, ponižan, slabše plačan... Saj po vsem tem ni potrebno spraševati, kaj je prav in kaj ne in kje je krivica in kje ni.

Ljudje, včeraj sem bil še mlad, danes pa sem star... Spoznanje televizijskega Culeta je trpko. Jernejeva krivica je boleča. In je veliko bolečih spoznanj, ki bi v naši dobi ne smela najti v naše duše. Preveč je razočaranj, ki bi jih naš čas lahko marsikomu prihranil. In jih resnično lahko. Vsak bo vprašal: pa kaj storiti? Kako rešiti problem položaja delavca, ki je storil vse, kar je mogel, danes pa nima prodorne moči, temveč bogate izkušnje? Kako ga namestiti, kako izkoristiti s pridom tisto njegovo bogato znanje? Preprosto. In prav mladim močem, ki zamenjujejo starejše, je potrebno ohraniti nabrane večine in vrline starejših, prekaljenih sodelavcev. Te ljudi moramo postaviti na odgovorna mesta: na mestih svetovalecev, inštruktorjev, svetnikov itd. Ne fizične moči, dajo naj nam svoje bogato znanje, izkušnje in nauče naj nas delati tudi s srcem. S srcem! — Tega pa dostikrat ne znamo.

Varuj si oči!

V našem vestniku smo že nekajkrat pisali o očeh, varovanju vida, preprečevanju nesreč in slepote. Zdaj naj znova opozorimo na najnost varovanja oči pri delu, ker so poškodbe oči v podjetju še pogoste in bi se z malo bolj smotno in vestno uporabo varovalnih sredstev ter z nekoliko več pazljivosti delavcev in doslednosti vodstvenega kadra, število teh lahko znatno zmanjšalo.

Če pogledamo, pri kakšnih delih je prišlo do poškodb oči v preteklih devetih mesecih leta 1964, ugotovimo, da je naša trditve pravilna. V teh mesecih je bilo v podjetju pri delu poškodovanih 568, od tega je bilo 37 poškodb oči ali 6,51%. Z ozirom na to da se da veliko poškodb oči z uporabo varovalnih sredstev preprečiti, je odstotek poškodb previsok.

Poglejmo, katera so delna dela za oči v podjetju:

- apno mu je pri nakladanju brizgnilo v oči
- pri izdelavi malte mu je brizgnilo v oči
- pri nakladanju mu je malta brizgnila v oči
- pri ročnem obmetavanju mu je padla malta v oči
- pri ometavanju s strojem mu je malta brizgnila v oči
- pri dolbljenju zidu mu je priletel drobec v oko
- pri prenašanju cementa v vrečah mu je cement puhal v oči
- pri stresanju cementa v posodo mešalca mu je cement puhal v oči
- pri prevozu betona se je obrgnil v položeno armaturo
- pri sortiranju in čiščenju lesa mu je padel drobec malte v oko
- pri postavljanju odra mu je padel drobec malte v oko
- pri delu z odkopnim kladivom mu je priletel drobec v oko
- pri udarcu s krampom mu je priletel drobec v oko
- delal je na prepihu in mu je veter vrgel prah v oči
- pri varjenju mu je padel drobec v oko
- ko je pomagal pri varjenju, so ga pričelet boleti oči
- pri čiščenju varilne žilindre mu je drobec priletel v oko
- pri strojnem vrtnanju železa mu je drobec padel v oko
- pri struženju kovine mu je drobec priletel v oko
- na progi za prednapenjanje se je izmuznila žica in delavca udarila v oko.

Večina navedenih poškodb oči se da, ČE SE HOČE, preprečiti z varovalnimi sredstvi, ki jih podjetje nudi svojim članom kolektiva. Varnostna služba podjetja je zato, da bi zagotovila dovolj sredstev za zavarovanje oči delavcev pri delu, že večkrat vsem poslovnim enotam podjetja posredovala sodobna varovalna očala, ki se dobijo na domačem ali tujem trgu.

V oktobru tega leta pa so bila s spremnim dopisom št. 3125 poslana poslovnim enotam posebna nova varovalna očala, domači slovenski izdelek, za katere ima proizvajalec soglasje za izdelavo od zavoda SR Slovenije za zdravstveno in tehnično varnost, dovoljenje za uporabo pa je izdal republiški inšpektorat dela.

Varnostna služba je v navedenem dopisu tudi prosila poslovne enote, naj s sodelovanjem svojih referentov HTV očala takoj dajo v uporabo in da nato sporočijo pripombe glede uporabnosti. Če pa so poslana očala uporabnejša od dosedanjih, pa jih naj naroče, kolikor jih rabijo.

Do drugega novembra še nobena od poslovnih enot ni poslala pripomb glede uporabnosti, naročila za nabavo očal pa sta poslali samo dve poslovni enoti. Iz tega sklepamo, da je varovalnih očal na naših gradbiščih in obratih dovolj, da pa se ne uporabljajo, kar dokazujejo navedene poškodbe oči pri delu.

Da bodo vsi delavci, tisti, ki delajo, in tisti, ki jih vodijo pri delu, seznanjeni s posledicami opuščanja uporabe varovalnih sredstev pri delu, ki jih poškodovanci utrpel na svojem zdravju, objavljamo dopis Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje v Kranju, s katerim zavod terja povračilo stroškov zdravljenja oči za poškodbo, do katere je prišlo pri delu dne 21. marca 1964.

Komunalni zavod za socialno zavarovanje
K R A N J

Številka: 01/2/5-2229/1
Datum: 5/10-1964

»GRADIS« — gradbišče Kranj

K R A N J

Zadeva: povračilo stroškov zdravljenja

Vaš zavarovavec Slavko Cvetkovič, roj. 1. X. 1915, stan. Kranj, Pot na Jošta 2, se je dne 21. III. 1964 ob 8.20 uri onesrečil pri delu v vašem podjetju s tem, da je pri nakladanju malte iz samokolnice z veliko zajemalko na oder zidarju, zadel z zajemalko ob oder, pri tem pa mu je malta iz zajemalke zalila oči. Pri tem je bil kršen 155. člen pravilnika o HTV v gradbeništvu in 89. člen splošnega pravilnika o HTV, ki določata, da morajo imeti vsi delavci pri delih, kjer so v nevarnosti oči, primerno zaščito; v tem primeru obrazni ščitnik ali očala.

Glede na navedeno je podana utemeljitev, s katero je v smislu 186. člena zakona o organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja ugotovljena krivda vašega podjetja zaradi opustitve predpisanih varnostnih ukrepov po 89. členu splošnega pravilnika o higieni in tehničnih varnostnih ukrepih pri delu in 155. členu pravilnika o HTV v gradbeništvu (Ur. list FLRJ, št. 46/47).

V zvezi s 186. členom zakona o organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja (Ur. list FLRJ, št. 22/62) in 3. odst. 217. člena istega zakona je zavod za socialno zavarovanje dolžan, da zahteva povrnitev skladom skupnosti povzročeno škodo od organizacije, če je bolezen, poškodba, invalidnost, telesna okvara ali smrt nastala kot posledica tega, ker niso bili izvedeni obvezni ukrepi za higieno in tehnično varnost pri delu.

Glede na gornje je vaše podjetje dolžno povrniti stroške zdravljenja tov. Slavka Cvetkoviča zaradi nesreče pri delu dne 21. marca 1964, v znesku 123.484 din, in sicer:

1. nadomestilo osebnega dohodka od 21. marca do 30. aprila 1964	9.754
2. zdravljenje in zdravila v splošni ambulanti	1.530
3. oskrba za stac. zavodu ZK Kranj, rač. 890/64	112.200
Skupaj	123.484

Znesek 123.484 din nakažite v 15 dneh na tekoči račun Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Kranj pri NB Kranj št. 607-11-611-1, ker moramo sicer vložiti odškodninsko tožbo pri pristojnem sodišču.

Direktor:
Milan Zaklj t. r.

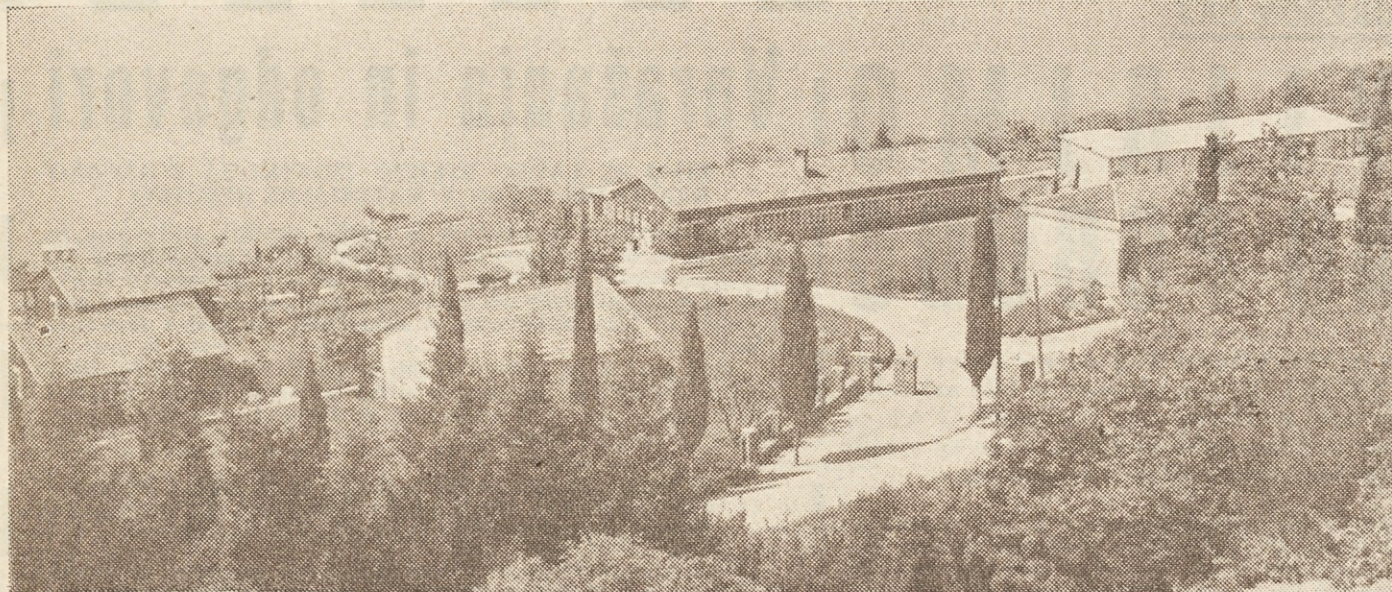
Če bi bil poškodovanec Slavko Cvetkovič imel in uporabljal varovalna očala, bi te poškodbe ne bilo. Delavec ne bi izostal od dela, zavod pa ne bi imel osnove za navedeno terjatev.

Navedeni primer bi se lahko ponovil, pri 28 naštetih poškodbah oči, do katerih je prišlo v minulih devetih mesecih leta 1964.

Zato naj velja — povsod tam, kjer se oči da zavarovati s sredstvi, katere podjetje nudi svojim delavcem — se morajo sredstva brezpogojno uporabljati. Zato smo odgovorni vsi člani kolektiva, zlasti pa tisti vodilni delavci, ki svojim sodelavcem dovolijo delati na nevarnih mestih za oči brez varovalnih sredstev.

Tovariši, čuvajmo si zdravje, dokler ga imamo. Če izgubimo vid, smo izgubili vse!

Janez Škofic

Zakaj neaktivnost?

Bliža se zaključek letošnjega leta in prav je, da tudi naše mladinske organizacije podajo obračun svojega dela v letošnjem letu, obenem pa sprejmejo sklepe, ki jim bodo kazipot za bodoče delo.

V ta namen se je sestal 6. novembra mladinski aktiv našega podjetja, ki je pregledal delo posameznih mladinskih organizacij. Zal se sestankov mladinskega aktiva ne udeležujejo redno predstavniki vseh mladinskih organizacij v podjetju, kar pa otežkoča delo.

Pri tem pa se nam vsiljuje misel, da moramo iskati vzroke neaktivnosti nekaterih mladinskih organizacij prav v nedelavnosti njihovih funkcionarjev. Zbori mladinskih organizacij morajo najti rešitev, kako bodo pritegnili k sodelovanju večje število svojih članov. Organizirati je treba mladinske politične seminarje, na katerih bodo mladinci dobili osnovno znanje, ki je potrebno vsakemu proizvajalcu-upravljavcu. Mladinci se morajo strokovno izobraževati, spoznavati nove proizvodne procese in tehnologijo dela ter prirežati strokovne ekskurzije v sorodna podjetja, kjer se bodo spoznali tudi z delom mladine v teh podjetjih.

Mladino je treba zainteresirati za športno aktivnost ter organizirati razna športna tekmovanja med mladinskimi organizacijami v podjetju pa tudi z mladino drugih podjetij.

Pri tem pa ne smemo pozabiti mladincev, ki se prvič zaposlujejo, uvesti jih moramo v novo okolje in jih ne prepustiti samim sebi.

Mladinske organizacije naj se zanimajo tudi za prehrano in stanovanjske razmere delavcev, pri tem pa naj iščejo pomoč pri samoupravnih organih.

Ko bodo mladinci volili svoje predstavnike v nove aktivne, naj poudarimo, ki so se s svojim dosedanjim delom v mladinskih organizacijah izkazali.

K.

Planirajmo dopuste drugače

Sezona v naših počitniških domovih naj bi se v prihodnje leto pričela v Ankaranu 15. maja in v Poreču 1. junija, medtem ko je počitniški dom na Pohorju odprt skozi vse leto. Ti datumi so bili določeni na osnovi podatkov o letovanjih članov kolektiva v prejšnjih letih. Izkazalo pa se je, da tako ni najboljše. Tako je počitniški dom Ankaran do 16. junija brez gostov in so bile njegove kapacitete polno zasedene šele v izmeni od 23. do 30. junija, v Poreču pa so se koristile kapacitete doma od I. do IV. izmene le od 14 do 58 odstotkov.

Podatki o letovanju članov našega kolektiva v posameznih izmenah nam kažejo na nepravilno planiranje letnega dopusta. Medtem ko smo imeli kapacitete počitniških domov v prej navedenih rokih skoraj prazne, smo stali v mesecih julij in avgust pred problemom, kako zagotoviti letovanje vsem tistim, ki so se prijavi za letovanje v teh izmenah. Tako se je samo za prvo izmeno v avgustu prijavilo za letovanje v počitniškem domu v Ankaranu 234 gostov in za počitniški dom Poreč 153 gostov več, kakor so kapacitete doma. To

nepravilno planiranje letnega dopusta članov našega kolektiva ne predstavlja samo problema kadrovske socialni službi in razporeditvi članov za letovanje, temveč se izraža tudi v negativnih ekonomskih računih poslovanja počitniških domov.

V mesecih junij, julij, avgust, september je bilo v počitniških domovih 15 izmen gostov. V tem času je letovalo skupno 2022 gostov, in sicer v počitniškem domu Ankaran 875, počitniškem domu Poreč 605 in v domu na Pohorju 537. Od skupnega števila gostov je bilo članov našega kolektiva in njihovih svojcev z otroki 1631, medtem ko je tujih gostov letovalo v naših počitniških domovih 391.

1000 stanovanj v Novih Jaršah

Naše podjetje se že več kot dve leti pripravlja za gradnjo velike nove stanovanjske soseske v Novih Jaršah, v ljubljanski občini Moste-Polje. Gre za celo stanovanjsko naselje, v katerem bo približno 1600 stanovanj, ki bi jih zgradili v prihodnjih letih in jih v glavnem prodali za trg, seveda pa bi poskušali vsaj nekaj stanovanj že tudi prej, preden so dograjena, prodati raznim kupcem, tako stanovanjskim skladom kot posameznim podjetjem in tudi individualnim kupcem-zasebnikom.

Nova soseska je projektant-sko že tako pripravljena, da lahko začnemo že letos z delom, predvsem z gradnjo komunalnih objektov (vodovod, kanalizacija). Vse projekte tako za ureditveni in zazidalni načrt ter projekte komunalnih naprav kot tudi stanovanjskih objektov, je financiral »Gradis«, kar pomeni, da smo v to perspektivo področ-

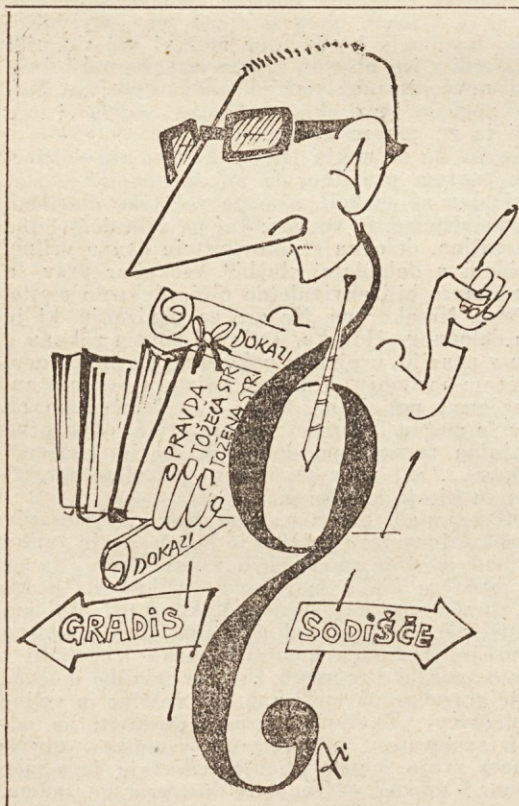
je že vložili precej sredstev. V soseski bodo stali večji del štirinadstropni bloki, vmes pa bo tudi nekaj vrstnih hiš in stolpnice. Ze prihodnje leto bi predvidoma dogradili okrog 250 stanovanj (morda tudi nekaj več), v naslednjih letih pa seveda več — približno 400 letno.

S tehnološkega vidika bo celotna soseska grajena v pol-

montažnem sistemu, tako da bodo kot montažni, prefabricirani elementi uporabljena stopnišča, stropovi, pregradni zidovi in še nekateri elementi. V bistvu bo to neke vrste sistem PBM, le da bo namesto zunanjih sten uporabljen zidak Židob 30. Več objektov skupaj bo imelo svojo kotlarno, kar bo omogočalo delo tudi pozimi v zasteklenih objektih. Sten ne bodo ometavali in slikali niti znotraj niti zunaj, saj bodo v stanovanjih uporabljene najboljše domače pralne tapete. Tako bo na teh objektih do skrajnosti eliminirana voda (razen pri izdelavi betona za zalivanje nosilnih stebričkov).

Strokovni svet in tudi drugi činitelji v podjetju so povsem pravilno poudarili potrebo, da se te obsežne naloge loti posebna specializirana skupina, ki ji gradnja tega naselja ne bo morda drugo ali celo tretjerazredna naloga, marveč ki bo življenjsko zainteresirana na teh objektih. Dolej se je namreč že pri gradnji za trg pokazalo, da marsikdaj enote niso tako resno vzele teh nalog, kot bi jih morale, kajti tu npr. ni bilo penalov zaradi zamujanja rokov in podobno. Skratka, specializirana enota, ki bo prevzela to naselje, mora skrbeti, da bo tu vse teklo kot po maslu, da bo šlo delo kot po traku, brez motenj in zastojev. Seveda pa bi bila od svojega dela in prizadevanj ta specializirana enota neposredno nagrajena: čim boljše bi delala, tem boljše bi bila nagrajena in obratno.

Nedvomno bi tak pristop v Nove Jarše, z močno specializirano skupino, ki bi morala biti neodvisna in samostojna poslovna enota, rodil bogate sadove. Predvsem bi se ljudje res dobro priučili svojemu poslu in postali resnični specialisti, pravi virtuozji. Nujno pa bi se pri tem morali pokazati tudi ugodni ekonomski rezultati, predvsem glede hitrosti gradnje, v tehnologiji, pri varčevanju in podobno.

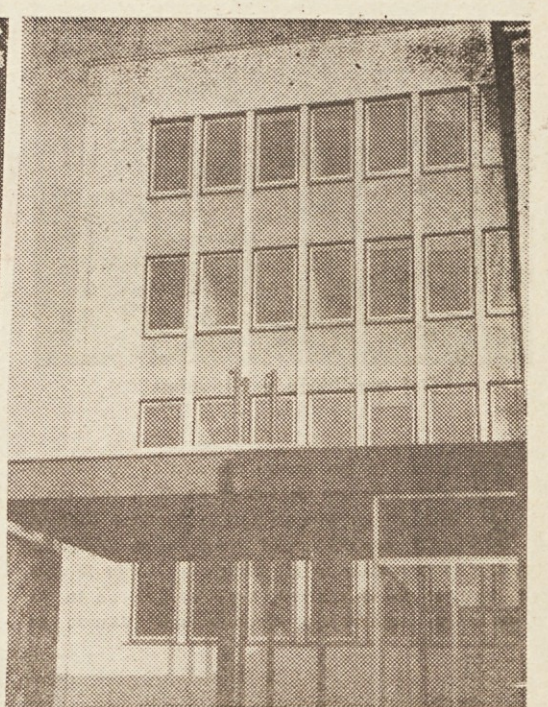
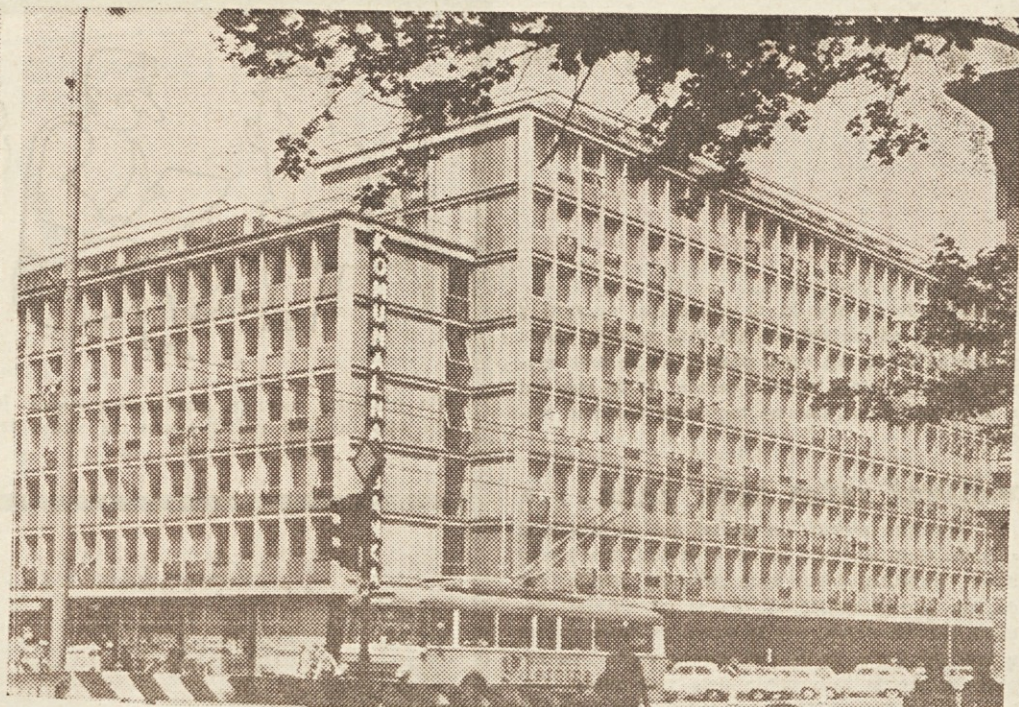
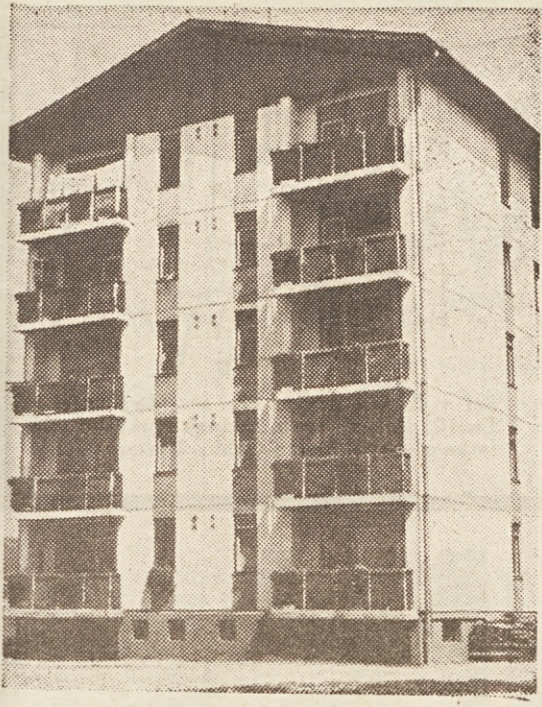

Trden kakor Peter skala je v pravadah svojih, in kot kuna žoit v tožbe bojih, k' terih bira očasih ni premalo

Velik apetit ima kot pravnik srborit. Pri njem v veljavi je sledeči rek: »Ni mogoča ta resnica, da pravica je — devica, ker nam zemljo tlači že premnogi vek!«

Pravica tudi ni pest - nical Prav le tole je: Resnica je pravica in pravica je resnica, ki v eno zlije se.

Kot verziran kuhar prava pripravoča: »Nobena juha ni tak vroča in pekoča, kot se skuha!« Ta resnica je najprava!

Majhen. jubilej velikega kolektiva

Nedavno je preteklo deset let, odkar je naše podjetje organiziralo svoj projektivni biro. Ob tem skromnem jubileju je prav, da se s to našo najmanjšo enolo podrobnije seznanimo.

Že leta 1954 je naše podjetje čutilo potrebo po vključitvi projektantov v svoj delokrog. Tedaj še skromna skupina se je spoprijela z vsemi problemi in jih uspešno reševala. S področja nizkih gradenj so bili to predvsem: objekti na avtocesti Ljubljana-Zagreb in drugih cestah, nadvozi, podvozi in mostovi. Industrijski objekti so bili v Sošanju, TE Trbovlje, Ceršaku, Ravnah in Lescah, razne nove oprekarne in rekonstrukcije obstoječih. Za lastne potrebe pa so bili izdelani projekti za: organizacijo gradbišnih baz, gramoznice, betonarne in rekonstrukcije obstoječih. Večje število nalog in širjenje obsega dela je zahtevalo več sodelavcev. Tako šteje današnji Biro za projektiranje, študij in razvoj 31 članov.

Delo našega biroja ne merimo v kubičnih metrih vgrajenega betona, opečnega zidu ali v kvadraturi opaža, kot je to običaj za gradbince, pač pa se njegova uspešnost pokaže s fizičnim delom naših operativnih enot in njihovega, v tem primeru — skupnega uspeha. Projekti, elaborati — zajetne mape, ki služijo našim izvajalcem kot potrebna dokumentacija za izgradnjo različnih objektov, so osnovni »proizvod« biroja.

Naloge, ki jih danes izvršuje, so dokaj raznovrstne: projektiranje industrijskih hal in obratov, splošnih visokih javnih ter upravnih zgradb, turističnih objektov, stanovanjskih objektov in nizkih zgradb. Poleg navedenih pa rešuje razvojne probleme in izvršuje študijske naloge za potrebe podjetja.

● Kaj smo projektirali?

Za ilustracijo naj navedem le nekaj večjih objektov, ki jih je v zadnjih letih projektiral naš biro: usnjarna v Sošanju, predilnica v Ajdovščini, trg na debelo v Ljubljani, skladišče »Sava« v Kranju, obrat Koteksa v Zalogu, skladišče v Kopru, obratna hala »Avtoobnove« v Mariboru, farma bekono v Ptuj, upravna zgradba konzorcija v Ljubljani, upravna zgradba ZTV v Ljubljani, turistično naselje na otoku Nikola v Poreču, stanovanjski bloki PBM v Ljubljani, vrstne hišice na Salari v Kopru.

Osnovne prednosti lastnega projektivnega biroja se kažejo predvsem v zadnjem času, ko gradi naše podjetje stanovanja za tržišče. Različni tipi stanovanjskih objektov so projektirani tako, kot tehnološko operativnim enotam najbolj ustreza. Predvsem pa predvidevajo lastni projekti uporabo našega materiala in polfabrikatov. Tako uspešno vgrajujemo žilidrne zidake, betonske zidake, stropne plošče, stopniščne elemente in druge konstrukcije, ki jih pripravlja naš obrat gradbenih polizdelkov. Ta povezava biroja z ostalimi obrati in operativno zagotavlja že v osnovi uspešno delo operativnih enot podjetja. Lep primer tega sodelovanja so male hišice v Kopru na Salari, kjer je uspelo s serijsko izdelavo naše gradbišče nuditi tržišču cenena stanovanja. Serijska

Deset let biroja za projektiranje, študij in razvoj

Rojenice ob birojevem rojstvu

● Naš cilj je sodobna in cenejša gradnja objektov

Trud projektantov našega biroja je usmerjen k sodobnejši, modernejši, hitrejši in cenejši gradnji objektov. To pa zahteva več študija in raziskovanja sodobnih vrst materiala in načinov gradnje. Zato so nujne tudi študijske in raziskovalne naloge, katere zajamejo širok krog strokovnjakov, vključno tudi izkušenih operativcev. To poveza pa omogoča projektantom neposreden stik z gradbenim podjetjem. Rezultati tega našega dela so vidni v tipiziranih elementih stropa, krovnih plošč, fasadnih elementov, do zidakov ZBV, zidov in podobnih.

Pogosto sodelujejo projektanti tudi v problemih organizacije in izgradnje naših gradbišnih baz in ta ko rešijo skrbi marsikateriga operativca. Tipizacija prevoznih gradbišnih stanovanj, sanitarij, bivalnih prostorov je projektantsko že pripravljena in čaka na realizacijo. Samski domovi, menze, garaže so pogosti objekti, ki sužijo naši operativi pri realizaciji svojih potreb.

● Biro je upravičil svoj obstoj

Iz vsega tega je razvidno, da delovnih nalog na mizah projektantov ni malo in da so zelo raznovrstne. Lahko tudi rečemo, da je biro v svojem desetletnem delu opravičil svoj obstoj in s svojim delom pokazal, kako potrebna je projektivna organizacija velikemu gradbenemu podjetju kot je naše. Ker so roki za izdelavo tehnične dokumentacije običajno prekratki, bo potrebno ta mali kolektiv za njegovo uspešno delovanje okrepiti in kompletirati še z drugimi strokovnjaki. Tako bo podjetje imelo v svojem sklopu enoto, ki bo sposobna reševati vse

probleme in zahtevne naloge podjetja. Mislim, da ni potrebno posebej poudariti, da naši projektanti delajo predvsem na nalogah, katere jim daje naše podjetje in da so interesi podjetja tudi interesi biroja za projektiranje.

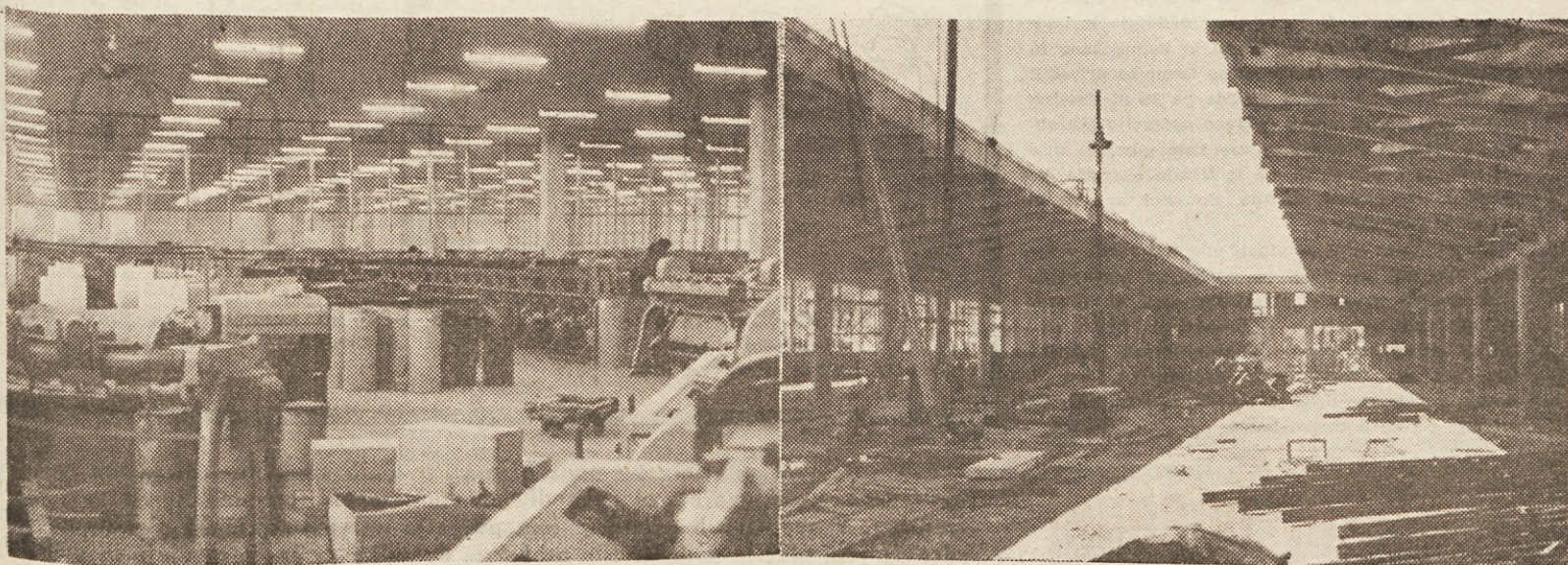
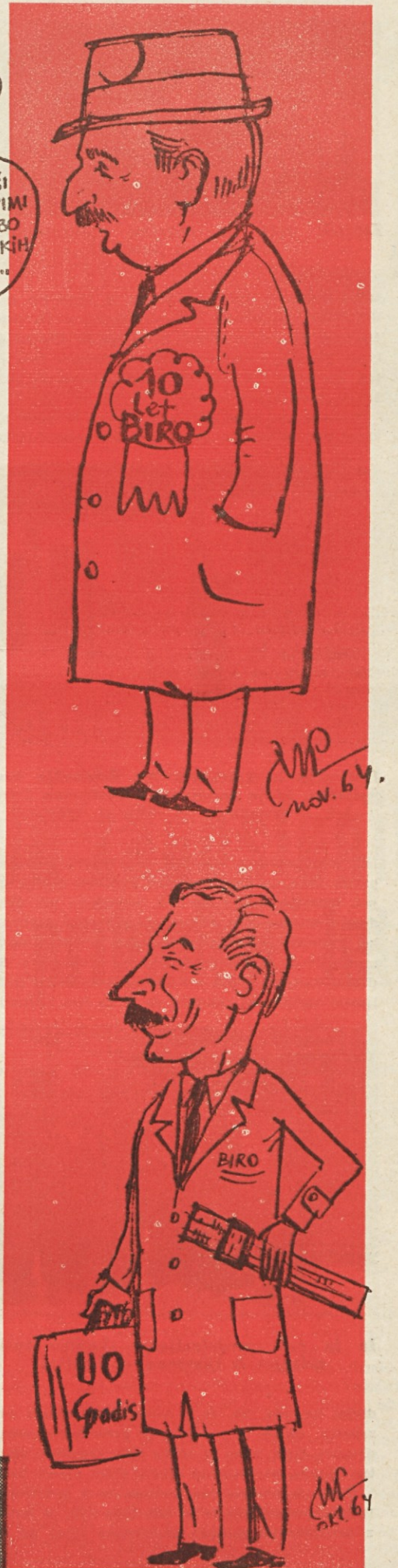
Večletne izkušnje projektantov bo podjetje lahko preko priprave dela in svojih operativnih enot s pridom uporabilo v svojem nadaljnjem delovanju in usmerjanju.

● Kadri, stanovanja in novi delovni prostori

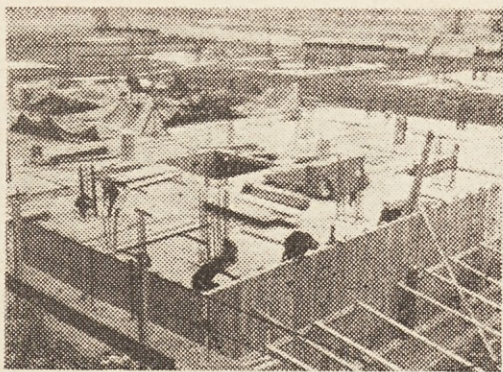
Kot veliko naših enot ima seveda tudi ta naša najmanjša svoje težave. Ena izmed poglavitnih so kadri. Za projektiranje so nam potrebni predvsem izkušeni, vestni in natančni inženirji in tehniki, teh pa ni na pretek, saj to čuti vse naše podjetje. Želimo, da bi ob reševanju kadrovskih vprašanj podjetja, tudi problem kadrov biroja odšel z dnevnega reda. Pretesni delovni prostori za sedaj ne dopuščajo povečanja kadra, čeprav bi to bilo potrebno že danes. Biro je izdelal že vrsto projektov za stanovanja, pa se to pri rešitvi stanovanjskih problemov članov žal ne občuti. Potrebovali bi več stanovanj za sedanje in bodoče člane tega kolektiva.

Majhen kolektiv pa se uspešno uveljavlja tudi na drugih področjih življenja kot: delavsko samoupravljanje, sindikalno delo in šport. Nemalo članov sodeluje v organih samoupravljanja podjetja in raznih komisijah. Sindikalni podružnici naše centrale in biroja dajo mlajši člani precej poleta. Na športnem področju tudi ne manjka projektivcev, saj se posamezniki udeležujejo v kegljanju, šahu, streljanju in namiznem tenisu.

Ob pregledu desetletnih uspehov Biroja za projektiranje, študij in razvoj naj mu skupno zaželimo še nadaljnje uspešno delovanje na vseh področjih, predvsem pa mnogo vsestranskih uspešnih projektov in študij. M. S.

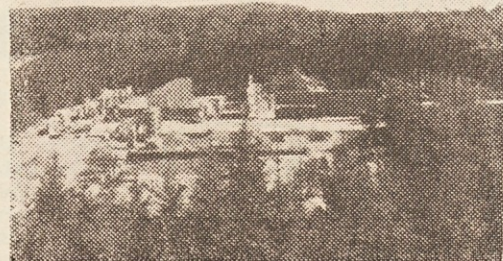

SLIKE: Zgoraj od leve proti desni: Celna fasada stanovanjskega bloka PBM — Poslovna stavba konzorcija na Titovi cesti v Ljubljani — Detajl zgradbe Zavoca za zdravstveno in tehnično varnost v Ljubljani — SPODAJ: Pogled v notranjost predilnice tekstilne tovarne v Ajdovščini — Obratna hala Avtoobnove v Mariboru v gradnji

Del gradbišča v Giessenu

Zaman smo po prvem oktobru in še naslednjih treh tednih čakali na Gradisov vestnik. Ni ga bilo in zaman ga čaka tudi še zdaj dvajsetčlanski holecitiv v Giessenu. Nekje se je zataknilo ali zamešalo. Ko bi le slutil tisti, ki je to zakrivil, kako upravičeno in po nemarnem izgovarjajo njegovo ime. Vsakdo že

Začetek dela na objektu univerzitetne klinike — v Nemčiji

težko pričakuje naš Vestnik, saj je le-ta res naš list. Sicer sprejemamo še precej redno ostale naše časopise, pa vendar komaj po enega ali dva na 40 ljudi. Preden prideš na vrsto, je časopis že star šest do osem dni, novice že niso novice in tudi balam so že zrastle brade.

Tako pa, ko imaš čisto svoj, skoraj bi rekel na tvoje ime naslovljen časopis, se po večerji (fižo-

Del zida iz klinkerja ter delovodja tov. Spindler, ki je ponosen na kvaliteten izdelek — seveda je ta slika iz Nemčije

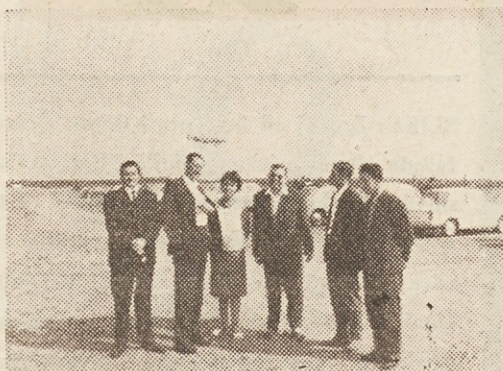
lovi juhi) primerno namestiš na pogradu, izkašljaš, potem vidiš, da nekje uspešno kegljajo, druge zopet balinajo, nekje se bolj napenjajo pri delu, druge zopet veliko diskutirajo o novem pravilniku. Planski barometer je pa tako kot vsak barometer, če ni frontalnih motenj, še nekako gre. Po debelo tiskanih črkah v zadnjem Vestniku o ljubljanski toplarni bi sklepali, da je na tem področju

In tu vam predstavljamo skupino naših zidarjev iz Giessena — Nemčija

divjal tornado. No, že v naslednjem mesecu smo zapazili, da se je vse skupaj premaknilo nekam drugam, kam, to se še ne ve čisto zagotovo, nekateri slutijo, da bo hudo neurje okoli raznih bank.

Tako je končno vse živahno in v prerivanju. Iz naše perspektive se to tudi lepo vidi, le seveda z nekajdnevno zamudo. Apeliramo torej na vse

Na aerodromu v Frankfurtu

Naši na tujem

Križi in težave

tovariše dobre volje in ki imajo kaj opraviti z Vestnikom, naj se sklepov UO drže in tudi včasih preverijo, če so list vsem poslali, da se tudi vnaprej držimo tistega zlatega načela, da če smo vsi z vsem zadolženi, nimamo kaj drug drugemu očitati.

»Mizel veter tebe žene...«

V minulem mesecu je izostal naš prispevek iz »tujine« čisto slučajno in ne v protest, ker nismo dobili vestnika, kakor nam nekateri očitajo, češ da smo preveč rahločutni. Pa so mi nekateri delovni tovariši dejali, naj le dobro poženem to reč v red, saj veste, da je red osnova vsemu, pa čeprav se morda zato nekje dela tudi nered. Da, lažje je predlagati, težje pa zadeti, ker treba je vedeti, kaj koga ali kaj »žene«.

Vprašanje je zastavljeno veliko preveč splošno, ker bi npr. mikrobiolog verjetno čisto drugače odgovoril kot internist. Možno je le, da bi se oba zedinila v tem, da so razni kemični vplivi le odločilnega pomena in da razne kemične reakcije povzročajo premike in spremembe — ženejo. Kaj žene rastlinski svet, da spreminja svojo obliko od majhne neznatne semenčice do gorostasnega drevesa? Te stvari so pač znane, nekaj jih »žene« in ne morejo se temu niti upirati. Podobno je to tudi v živalskem svetu, žene jih, čeprav niso končali nobene primerne šole. Ženejo jih instinkti za samohranitvijo, za samoobrambo, za zaščito in kaj še vem kaj.

Veliko težje je seveda to pri človeku, njega seveda tudi izjemoma kaj »žene«, recimo instinkt, da najde pot domov, ko je v »ročicah« ali podobnih nevšečnostih, vendar to samo izjemoma. Če pa človeka nič ne žene, je nujno, da nastopi mrtvilo.

Le ptičjega mleka ni

Stojim tako tu v tujini pred izložbo trgovca, ki je bogato založena z vsem. Manjka menda le ptičjega mleka, pa tudi tega bi nam takoj priskrbeli, če bi ga že hoteli imeti. Toliko je tega razkazanega in naloženega, da se je prav težko odločiti. Opazujem, ljudje prihajajo in odhajajo, nekateri dolgo izbirajo, končno se le prazni vrnejo, pregledali bodo še drugje, tam, kjer je zaloga in izbira še veliko večja in morda cena nižja. Nепrestano se mi vsiljuje vprašanje, kaj vendar žene tega trgovca, da je tako napolnil izložbena okna, da je tako zvrhal zaloge v trgovini, da tako hvali svoje blago, da ga nosi celo pod luč, kjer naj bi se še lepše videlo, da mu ga ni para. Morda bi raje obrnil vprašanje, kaj NE ŽENE našega trgovca, mlekarka, pekarja, obrtnika itd., da bi se tudi oni potrudili in privlekli potrošnika, da bi si izbral, kar je res najboljši, najkvalitetnejši in tudi najcenejši. Kako bi bilo lepo, če bi ta nevidna sila prešla v naše kraje, ne sicer v vse, le v večino in da bi tudi videli, da jih nekaj »žene«.

Fantje iz Špindlerjeve skupine

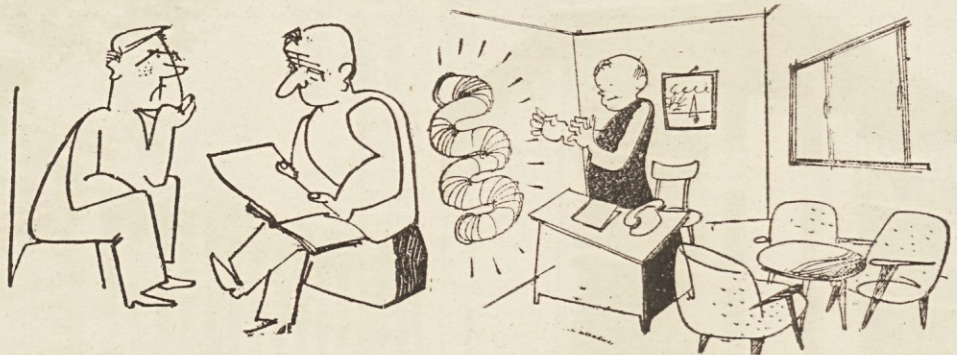
V Giessenu, mestu kakih 60 km severno od Frankfurta, dela skupina naših zidarjev pod vodstvom tov. Spindlerja že več kot dva meseca. Giessen je lepo mesto. Približno tako kot naša Ljubljana po številu prebivalcev, le da je manjše in zato tudi moderneje urejeno. Naše gradbišče je zunaj mesta, na začetku gozda, kjer raste kopica novih objektov, bodoča visoka šola za vzgojo. Čeprav bolj skromno, je vendar kljub temu prijetno in snažno. Naše delo tudi lepo odmika, zvrstili so se že tudi mnogi gledalci, taki katerih beseda kaj velja, pa tudi taki, kot jih je imenoval Prešeren: zijale neumne. Vsi so ga ocenili z najvišjo oceno in našim fantom ni kaj reči. Čeprav teh del ravnino niso bili posebno vajeni ali vsaj niso specialisti, so se res potrudili in tov. Spindler je bil ravno prav »siten in vztrajen«, da je delo lepo steklo in da se kvalitetno odvijajo.

Seveda ni še vse končano, še za nekaj več kot dober mesec, pa bo v glavnem narejeno vse. Z delom začno že ob šestih zjutraj, ko je še tema, delovišča si lepo razsvetlijo in delajo do pozne noči, dvanajst pa tudi več ur. Seveda se dela vse v akordu, kompleksno, vključno s pospravljanjem in pometanjem. Dela se tu sicer oddajajo le izjemoma, vendar kadar se, takrat le kompleksno in tudi dosledno. Naši fantje so se temu že privadili in tudi uspeh ni izostal. Seveda pa še ni dosežen maksimum. Še bo vsako delovno operacijo potrebno podrobneje proučiti in vse tiste gibe, ki niso neposredno produktivni, pa le trošijo energijo, bo potrebno eliminirati. In tov. Spindler ima za to smisel in potrpljenje.

Na priloženi sliki je videti eno teh stavb v začetni fazi del, na drugi pa notranjost pozidanega

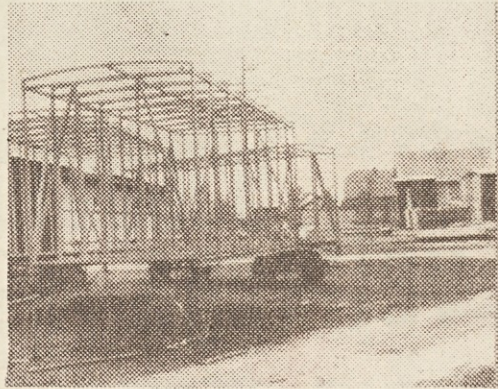
O obisku tovariša direktorja smo si skupno ogledali tudi aerodrom v Frankfurtu. Tako smo bili za nekaj časa v zvezi z vsem svetom. Vsi smo bili, kot je videti, veselo razpoloženi, kot bi nekaj prijetnega pričakovali. V ozadju pravkar pristaja veliko potniško letalo. Jo-vec

in še kaj posebej

»Po osnutku novega pravilnika sodeč je pri nas neštetu uslužbencev in samo tri vrste delavcev...!«

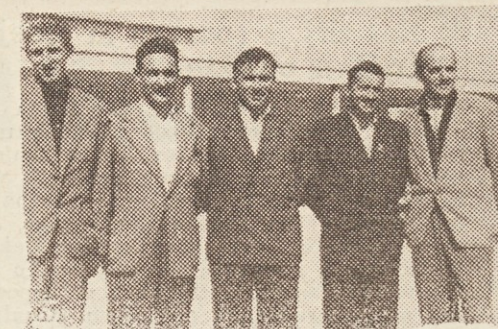
Sef v Koprju pravi: »Že res, da imajo v Luciji Forma vivo, ampak pri nas pa imamo novo formo-Caldo Forma vivo!«

Ogrodje bodočih prevoznik barak za delavce. — Pri zadnji so že montirana gumijasta kolesa. — Takole smo ujeli Koprčanke

Brez konkurence. Sef poslovne enote Koper tov. Gabrijelčič in direktor kadrovske službe GP »Tehnika« tov. Asejev v prijateljskem razgovoru. — Ne, ne, ne bo držalo, je dejal inženir Sircelj na gradbišču v Kranju. No, pa pogledjmo, kaj piše v dnevniku, se je branil šef poslovne enote tovariš Fras

S sistematičnim tekmovanjem in pripravami na prihodnji športni dan so pričeli tudi strelci. — Sef KO Maribor tov. Nipič s svojimi sodelavci

»Gradis« nastopa — Strokovnjaki iz Maribora na strokovni ekskurziji

IZPOSODJENO IZ TV
Jaz sem Bog?!
Res, iz katere poslovne enote pa?!

»Sele sedaj ga razujem, ko pravi, da presega svojo Normo...«

Če delavec pri delu ne uporablja varovalnih sredstev, katere mu podjetje nudi, je sam odgovoren za poškodbe, nastale zaradi neuporabljanja varovalnih sredstev. V vseh takih primerih ima podjetje pravico odkloniti plačilo stroškov zdravljene, plačilo nadomestila osebnega dohodka za čas zdravljenja in podobno.

